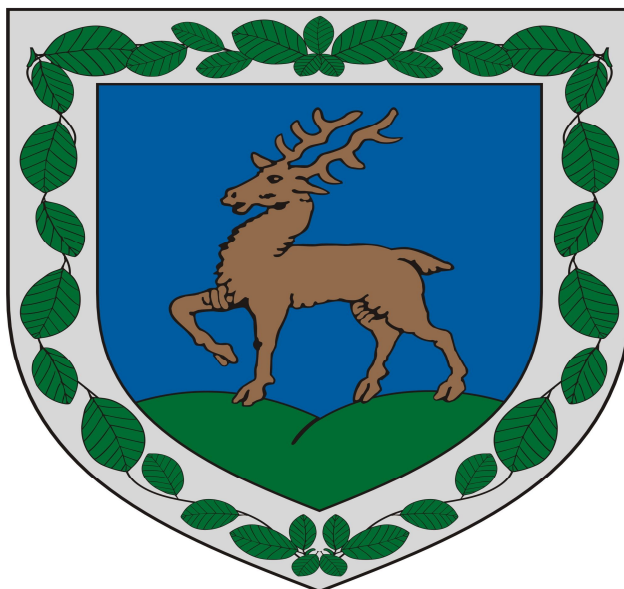

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Oltárc Község Önkormányzata

OLTÁRC

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	44
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	49
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	52
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	53
1. A HEP IT részletei.....	53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	53
A beavatkozások megvalósítói	54
Jövőképünk.....	55
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	57
3. Megvalósítás	63
A megvalósítás előkészítése.....	63
A megvalósítás folyamata.....	63
Monitoring és visszacsatolás.....	65
Nyilvánosság.....	65
Érvényesülés, módosítás.....	66
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Oltárc Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A korai bronzkorból származó erődítés maradványai kerültek elő Márkihegyen. A település neve horvát eredetű, az oltár szónak kicsinyítőképzős alakja. A forrásokban különbözőképpen írták a nevét (1290: Oltarcy, 1323-1364: Oltaruch, 1377: Vtaroch, 1420: Oltaroch-mege). A község határában sok a régészeti lelőhely. Kis-Oltárcon, a Petridombon állt a törökfutáskor elpusztult, 1300 körül épített Szent György templom. 1477-ben is volt plébánosa. 1379-ben I. Lajos a Bánfy család ősének adományozta. A földek közepes termést adtak, viszont jó boruk volt. A községtől északkeletre - a bocskai határ közelében - található a Márki-rét, ahol a török hódoltság előtt azonos nevű falu állt.

Márki közelében található Várdomb, egy kb. 900 m hosszú ovál alakú földvár, melyet valószínű az őskorban készítettek. 1531-ben 45, 11 év múlva csak 19 portát írtak össze, voltak itt zsellérek is. 1576-ban a török felégette, két év múlva teljesen pusztává tette. Csak Kanizsa felszabadulása után vannak forrásaink Oltárcról.

1690-ben prédiom, a szántó 20 hold, rét és kaszáló 100, 20 házhely is van. Benépesítési szándékot Kovács Balázs bánokszentgyörgyi birtokos fennmaradt telepítő oklevele igazolja. 1703-ban még csak 10 a lakosok száma, akik hajdinát, árpát, kölest, zabot és tönkölyt termeltek. Annyi földet kaptak, amennyit meg tudtak művelni. 1711-ben itt is pusztított a pestis, 5 gazda meghalt. Valószínű, hogy a szolgáltatások alacsonyabb volta miatt ide szöktek jobbágyok. Tudomásunk van arról is, hogy voltak irtásföldjeik.

1728-ban az Eszterházy hercegség tényleges és örökös birtoka. 12 jobbágy, 17 házas zsellér, 2 kézműves volt a faluban. Kétnyomásos volt a gazdálkodás. Főleg gabonaféléket termeltek, a felesleget helyben adták el. A terület tölgyesét makkoltatásra az uraság használta. Kereskedéssel nem foglalkoztak. A fejlődését bizonyítja, hogy 1750-ben 51 gazda, egy özvegy, 14 zsellér és egy kovács élt itt. Mária Terézia úrbéri rendelete kiadása idejéből pontos adatok állnak rendelkezésünkre. 15 egész 8/32 telek, 40 jobbágy és 43 házas zsellér él Oltárcon. Az egész telek 20 hold 8 szekérréttel. Elegendő legelő állt rendelkezésre. Az 1770-es összeírás már jelentős településről szól. 84 családban 365 lélek élt. Volt kovács, lakatos és öt molnár a helységben, működött malom is a község határában. A szántók kevésbé termékenyek voltak. 1778-ban volt

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

már bábaasszonyuk, tanítójuk, temetőjük és egy harangjuk. 1785-ben 562 lakos élt itt. Az Eszterházyaké volt továbbra is a település. A népesség alapvetően nem változott: - 1793: 568, 1802: 610, 1805: 85 ház 591 lakos, 1819: 79 ház 480 lakos -, csak 1850-re mutat némi emelkedést (1830: 600, 1832: 608, 1848: 86 ház 542, 1850: 650 magyar katolikus).

Az 1828-ból származó forrás nagy erdőkről beszél és jelentős juhászatról. Az agyagos talajon kétnyomásos gazdálkodást folytattak, 77 házban 599-en laktak. Az 1830-as évek fő terményei a búza, rozs, árpa, zab és a bor voltak. Ló-, szarvasmarha- és sertésstenyésztés volt a jellemző. A földeket már trágyázták.

Az úrbéres telkek száma 7 13/16-od volt, 47 zsellért írtak össze. Volt a településnek tanítója, de mégis magasnak mondható az analfabéták száma (1870: 667). Viszont 1896-ban új iskolaház, tanítói lakás, sőt óvoda is létesült. Ennek meg is lett az eredménye, hiszen 1910-ben 536-an tudtak írni, olvasni a 998 lakosból.

Nehéz körülmények között éltek a századforduló után is. A lakosság főfoglalkozása az állattartás volt. Lovakat, fehér szilaj-marhákat, és a sertéseket tavasztól őszig az erdőn tartották, az utóbbit makkoltatták. Pénzkereseti forrásuk az erdei summás munkákból, valamint az állatok és tűzifa eladásából volt. Nagy volt a szegénység. Gabonát, burgonyát, kukoricát csak saját szükségletre termeltek, évről évre ebben is nagy kárt okozott a vadállomány. Mindig sok volt a rabsic, táplálkozásukat a vadhús, a gabona, az erdei gyümölcsök tették változatosabbá.

A férfiak eljártak Fiuméba rakodónak, egész Erdélyig telefonépítő munkatársnak, a széles környéken mindenféle edényt drótozni. A fafeldolgozásnak is mesterei voltak, hordóra való vesszőabrinccsal, favillával, falapáttal kereskedtek, de készítettek fazsindelyt is, melyet messze környékre szállítottak. Égettek szenet, és főztek hamuzsirt is. Erről a szénégető-árok és szénégető-lap földrajzi név is árulkodik. Az említettekén kívül káposzta, bab, répa, krumpli és hajdina-kása volt a fő táplálékuk. 1945-ig minden családban fontak, szóttek. 1925-ben a községben 6 iparos működött. A lakosság megélhetését a föld és az állat biztosította. 1945-ben a földosztás során 121 gazda kapott földet.

Az 1960-ban alakult TSZ-ben 198 család 201 tagja dolgozott. A Búzakalász MGTSZ-nek 197 tagja volt. A rendszerváltás után a bánokszentgyörgyivel közösen dolgozik, termel. A férfilakosság tekintélyes része ipari üzemekbe járt el dolgozni. Jelenleg 14 egyéni vállalkozó van a településen, a mezőgazdasági-élelmiszeripari vállalkozások száma 5. Kereskedelemmel 3-an, szolgáltatással 1 vállalkozó foglalkozik. Van ÁFÉSZ vegyesbolt a faluban. 1934-ben 1013 lakosa volt a falunak. Eredetileg kétutcás település, a régebbi a dombos helyre épült. A két egymással párhuzamos dombra épült utcásor közötti vizenyős rétet patak szeli át. A népesség alakulása a következő képet mutatja: 1948-ban 5123 kh-on gazdálkodtak. A 203 házban 977 lélek élt. Márki-erdőn 5-en, Győr-erdőn 7-en laktak.

A termelőszövetkezet szervezése után megcsappant a lakosság. 1960-ban 1020 fő oltárci lakost regisztráltak. 1962-ben 220 lakás 882 oltárci lakosnak adott otthont. 1970-ben már csak 696-an laktak itt.

1925-ben két tantermes, és két tanerős iskolánk volt. 1930-ban 796-an tudtak írni és olvasni a helységben. A lakosság római katolikus vallású. Temploma van a településnek. 1942-ben óvoda és katolikus népiskola létesült. 1948-ban hétosztályos iskola volt, két tanteremben két pedagógus oktatta a gyerekeket. 1959-ben új iskola épült, így 1960-ban az iskola két épületben működött. A gyereklétszám csökkenése miatt bánokszentgyörgyre járnak a tanulók, az iskola teljesen megszűnt.

Az 1960-as évektől rendszeresen volt filmvetítés. 1967-ben kultúrotthon létesült. Az orvosi rendelőt 1992-ben építették. Heti egy alkalommal van rendelés. Oltárcon működik az Idősek Klubja. Sportpályánk van, de szakosztályi sportélet nem folyik a településen. 1956-ban épült ki a köves út, amely sokat változtatott a falu helyzetén. A közutak 100%-ban portalanítottak. 1961 óta rendszeres az autóbusz járat. A 118 lakásból 1 önkormányzati, ezek 50%-a vezetékcsatlakozással ellátott, amelyet 1992-93-ban vezettek be. 1950-től van postahivatal, 1994-óta van telefon a faluban, a lakások 42%-a ezzel ellátott. 1991-ben I. és II. világháborús emlékművet emeltek az oltárciak. 1996-ban turistaház létesült, amelytől az idegenforgalom fellendülését

vajuk. Településfejlesztési tervünkben a Valkonya-Oltárc-Bucsuta összekötő út szerepel. A kistelepülések életét éli a község. A festői környezet, a táj adottságai lehetőséget biztosítanak az előrelépéshez. Keressük azokat a módokat, amelyek jó körülményeket nyújtanak a lakóknak.

2013. január 1-től a Bánokszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal látja el hat település közigazgatási feladatait.

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	291	
2008	284	98%
2009	277	98%
2010	294	106%
2011	294	100%
2012	294	100%

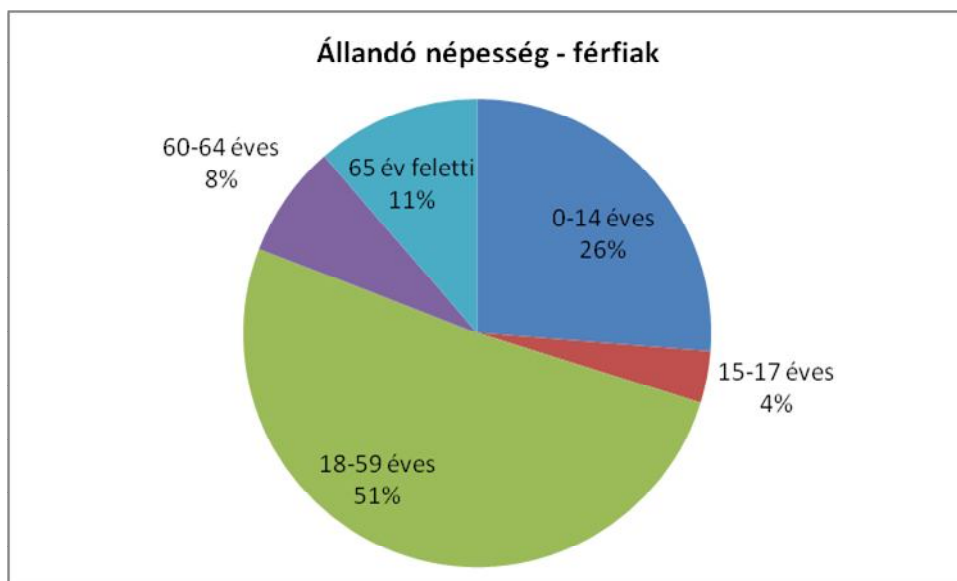
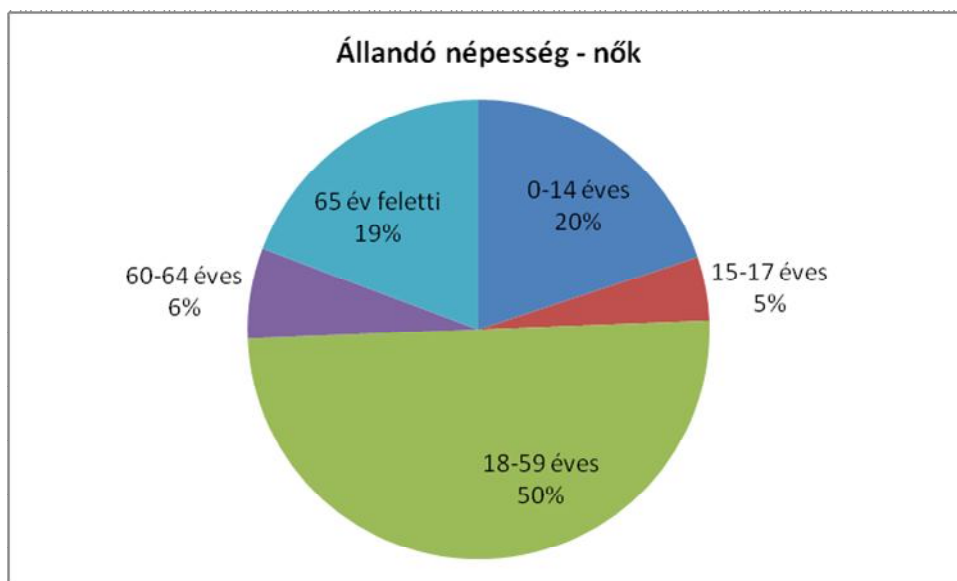

Oltárc község lakónépessége 2007-től 2010-ig drasztikusan csökkent. Az ezt követő időszakban viszont nem változott a település lakónépességének száma.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	154	140	294	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	31	37	68	46%	54%
15-17 éves	7	5	12	58%	42%
18-59 éves	78	72	150	52%	48%
60-64 éves	10	11	21	48%	52%
65 év feletti	30	16	46	65%	35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

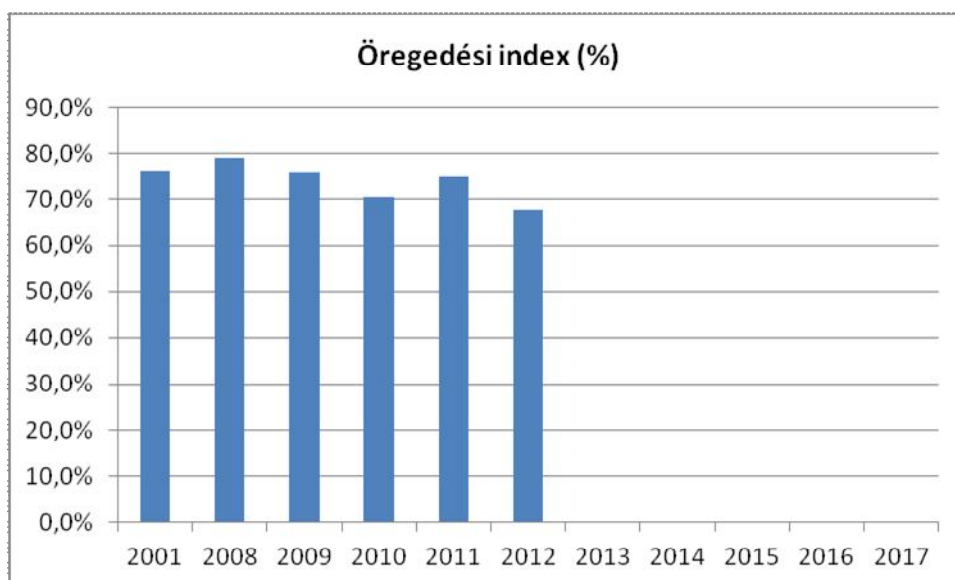

Az országos statisztikai adatoknak megfelelően Oltárcon összességében magasabb a nők száma mint a férfiaké. A táblázatból egyértelműen látható, hogy 65 év felett kétharmadot meghaladó a nők aránya. Ez egyértelműen a megélhető életkor hosszára vezethető vissza.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	55	72	76,4%
2008	53	67	79,1%
2009	51	67	76,1%
2010	48	68	70,6%
2011	48	64	75,0%
2012	46	68	67,6%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

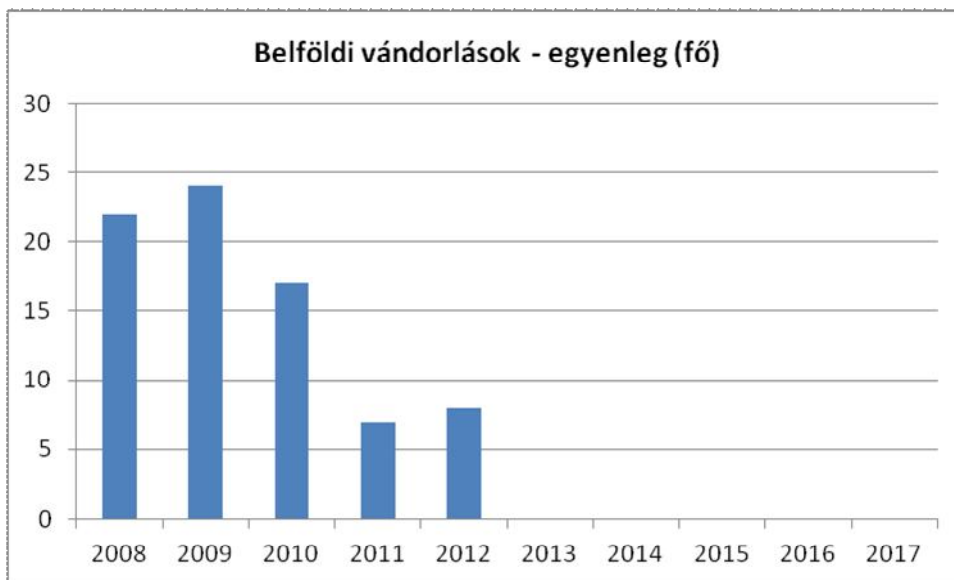

A teljes vizsgált időszakban a 65. évüket betöltöttek száma nem haladta meg a 14 év alatti lakosok számát. Ez a tendencia a környező településekhez viszonyítva egyedülálló.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	29	7	22
2009	32	8	24
2010	26	9	17
2011	16	9	7
2012	17	9	8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

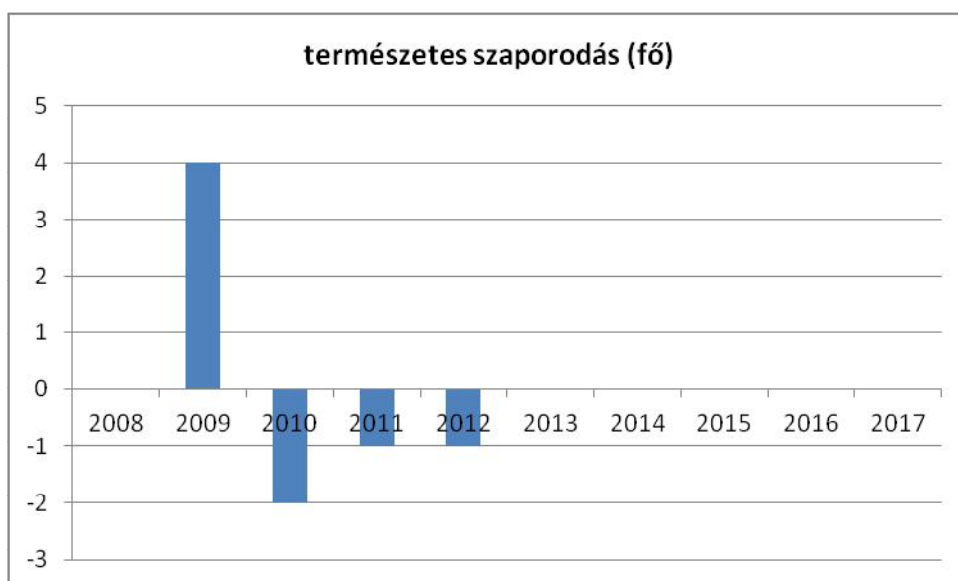

A vizsgált teljes időszakban a bevándorlók száma meghaladta az elvándorlók számát. Ez azt mutatja, hogy a település egy bizonyos csoport számára vonzó lakóhelyet biztosít.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	5	5	0
2009	4	0	4
2010	3	5	-2
2011	3	4	-1
2012	2	3	-1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2008. és a 2009. évi pozitív adatai után a 2010. évtől enyhe csökkenés tapasztalható.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	248	133	115	248	133	115	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2011	228	123	105	228	123	105	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

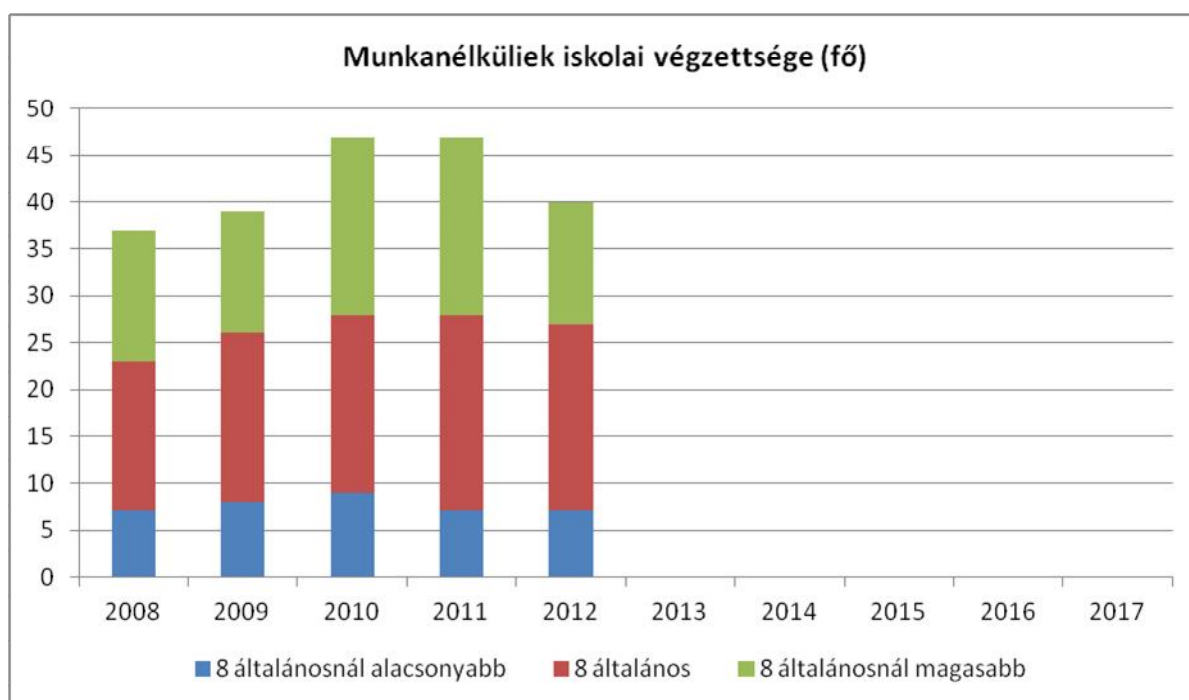
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Elmondható, hogy a községben a 15 évesnél idősebb korosztály általános iskolai végzettséggel teljes mértékben rendelkezik.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	37	7	18,9%	16	43,2%	14	37,8%
2009	39	8	20,5%	18	46,2%	13	33,3%
2010	47	9	19,1%	19	40,4%	19	40,4%
2011	47	7	14,9%	21	44,7%	19	40,4%
2012	40	7	17,5%	20	50,0%	13	32,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 8 általánosnál alacsonyabb és a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma a vizsgált időszakban 2011. évig lényegesen nem változott. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű nyilvántartott munkanélküli száma viszonylag magas. A nyilvántartott álláskereső számának csökkenése 2012. évre a START közmunkaprogram beindításának következménye.

3.2.7. számú táblázat - Felőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Felőttoktatásban, mely az általános iskolai végzettség megszerzésére irányult az érintett időszakban nem vettek részt a településről.

3.2.8. számú táblázat - Felőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felőttoktatásban résztvevők		szakközépiszkolai felőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A felőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában az érintett időszakban nem vettek részt a településről.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Oltárc Község Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden a településen élő állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Oltárc település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia.

Minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,

támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Oltárc Község Önkormányzatának képviselő-testületének az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő hatályban lévő rendeletei az alábbiak:

Oltárc Község Önkormányzat képviselő-testületének 2/2010. (II. 24.) önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátások helyi szabályairól

Oltárc község Önkormányzatának 8/2008. (VI. 16.) számú rendelete a Falugondnoki Szolgálatról

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A település hosszú távú jövőképe a fenntartható, élhető település elérése.

Középtávú stratégia célja a hátrányos helyzetűek segítése, pozitív diszkrimináció alkalmazása valamint az egyenlő esélyek biztosítása

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A település Borsfa község gesztorságában működő kiemelt START közmunkaprogramban vesz részt, valamint önállóan is indított START közmunka programot 2013. évben.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

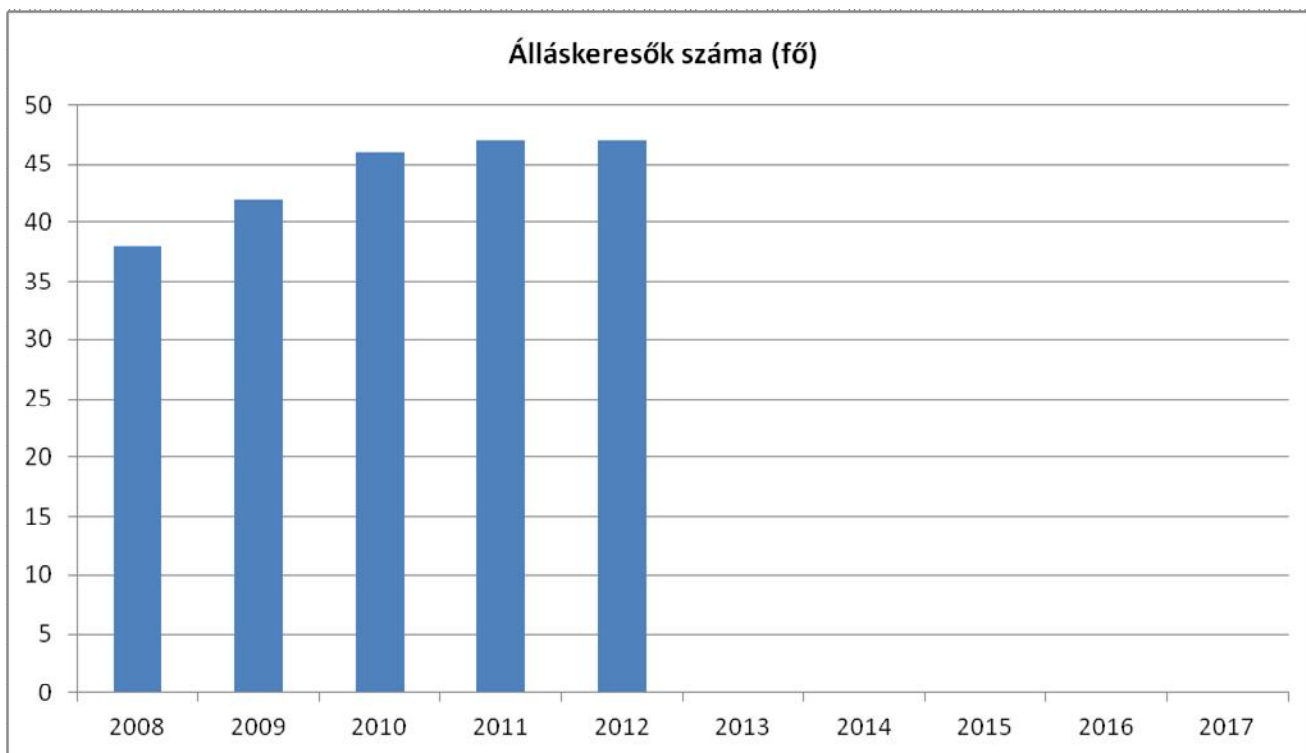
A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	38	42	46	47	47
20 éves és fiatalabb	fő	3	3	4	3	3
	%	7,9%	7,1%	8,7%	6,4%	6,4%
21-25 év	fő	4	5	4	7	7
	%	10,5%	11,9%	8,7%	14,9%	14,9%
26-30 év	fő	6	7	6	6	6
	%	15,8%	16,7%	13,0%	12,8%	12,8%
31-35 év	fő	6	6	7	7	7
	%	15,8%	14,3%	15,2%	14,9%	14,9%
36-40 év	fő	7	7	9	6	6
	%	18,4%	16,7%	19,6%	12,8%	12,8%
41-45 év	fő	3	4	4	5	6
	%	7,9%	9,5%	8,7%	10,6%	12,8%
46-50 év	fő	2	3	4	4	3
	%	5,3%	7,1%	8,7%	8,5%	6,4%

51-55 év	fő	5	4	5	5	5
	%	13,2%	9,5%	10,9%	10,6%	10,6%
56-60 év	fő	2	3	3	4	4
	%	5,3%	7,1%	6,5%	8,5%	8,5%
61 év felett	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

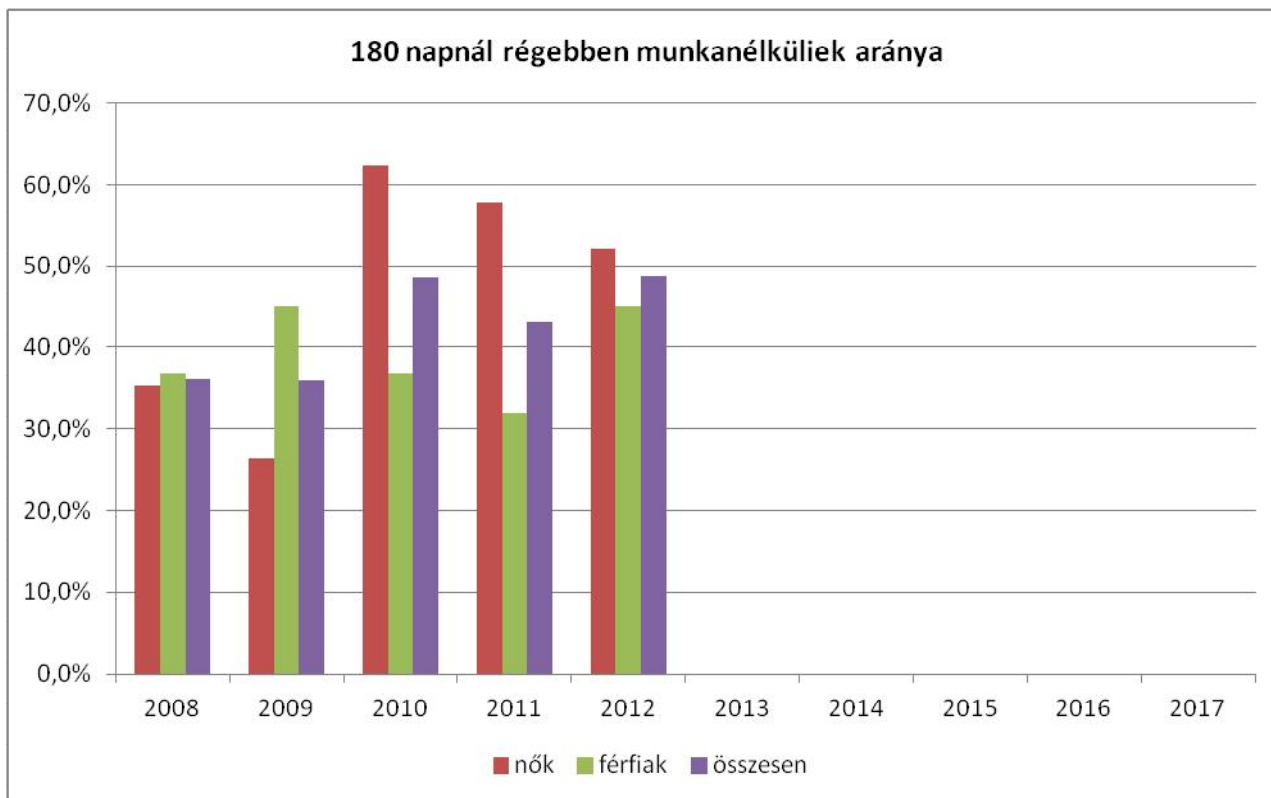
A regisztrált munkanélküliek száma 2008. évtől 2010-ig növekedett. 2010. évtől az álláskeresők száma stagnált. A regisztrált munkanélküliek stagnálásának egyértelmű oka a START közmunkaprogram beindítása, mely munkalehetőséget biztosított és biztosít jelenleg is.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	17	19	36	6	7	13	35,3%	36,8%	36,1%
2009	19	20	39	5	9	14	26,3%	45,0%	35,9%
2010	16	19	35	10	7	17	62,5%	36,8%	48,6%
2011	19	25	44	11	8	19	57,9%	32,0%	43,2%
2012	23	20	43	12	9	21	52,2%	45,0%	48,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben munkanélküliek aránya 2011. évben volt a legmagasabb. Ezt követően enyhe javulás ált be. A 180 napnál régebben munkanélküliek csökkenésének egyértelmű oka a START közmunkaprogram beindítása, mely munkalehetőséget biztosított és biztosít jelenleg is. A táblázatból az is kitűnik, hogy azon nők akik regisztrált munkanélküliek nagyobb számban nem tudtak elhelyezkedni 180 napnál régebb óta mint a férfiak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület az önkormányzati rendeletébe épített be:

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak két évente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a bérpótló juttatás csak 80%-ban. Az aktívkorúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segít enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük

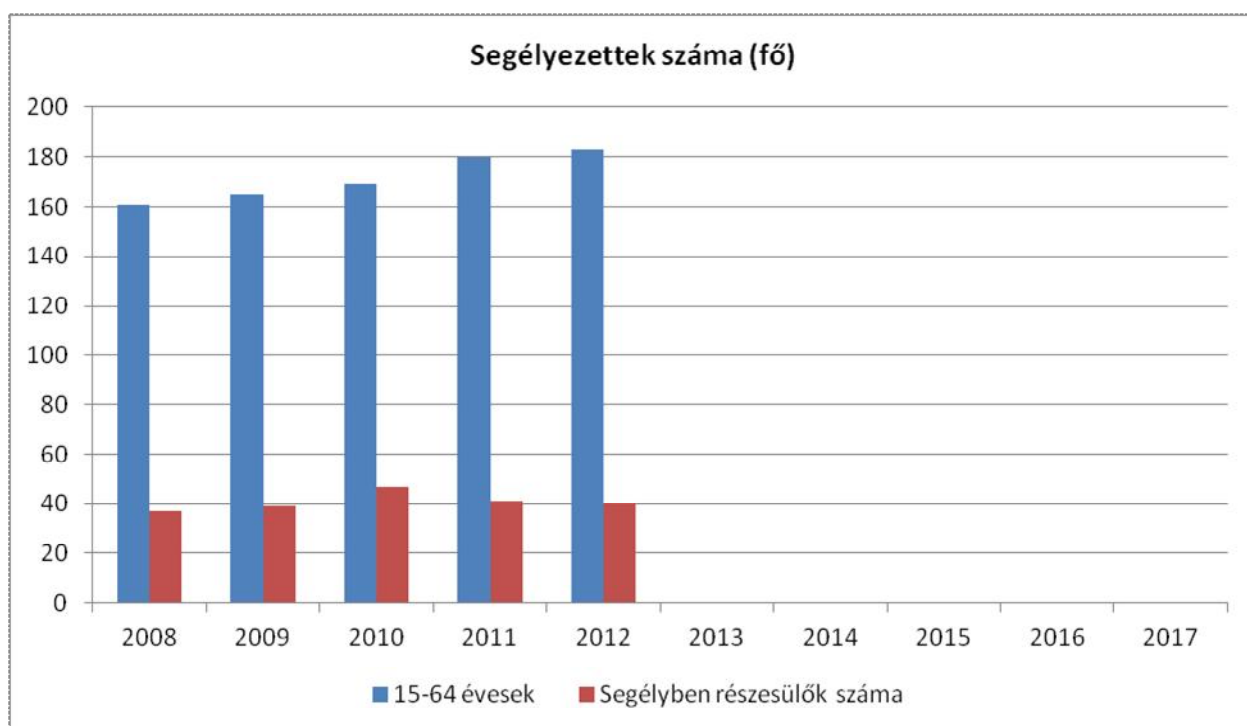
és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Az álláskereső részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (98.000 forint).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	161	37	23,0%
2009	165	39	23,6%
2010	169	47	27,8%
2011	180	41	22,8%
2012	183	40	21,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

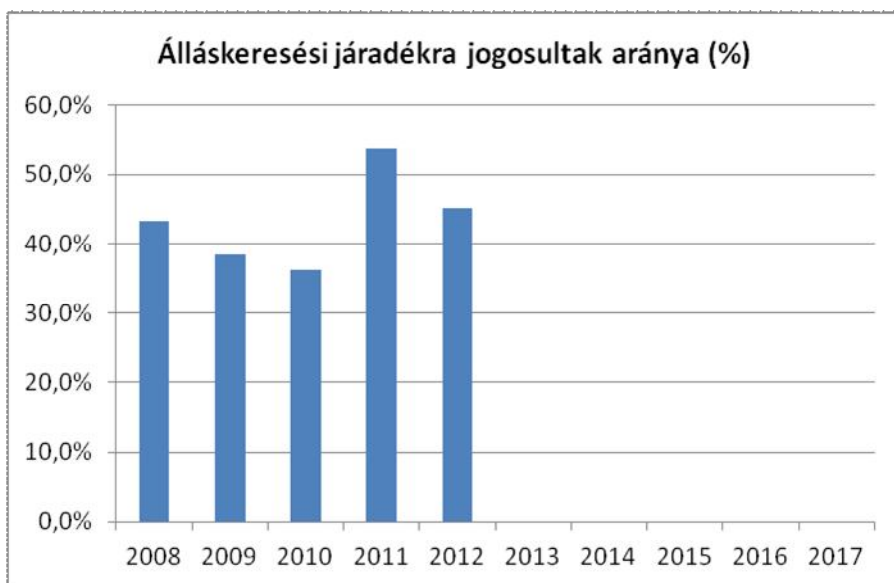

2008. és 2012. év között a 15-64 évesek száma enyhén növekvő tendenciát mutat. a segélyben részesülők száma enyhén változott. Csökkenés ebben az esetben is 2012. évben figyelhető meg melynek oka a START közmunkaprogram beindulása volt, melynek során a segélyben részesülők munkalehetőséghez jutottak.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	37	16	43,2%
2009	39	15	38,5%
2010	47	17	36,2%
2011	41	22	53,7%
2012	40	18	45,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

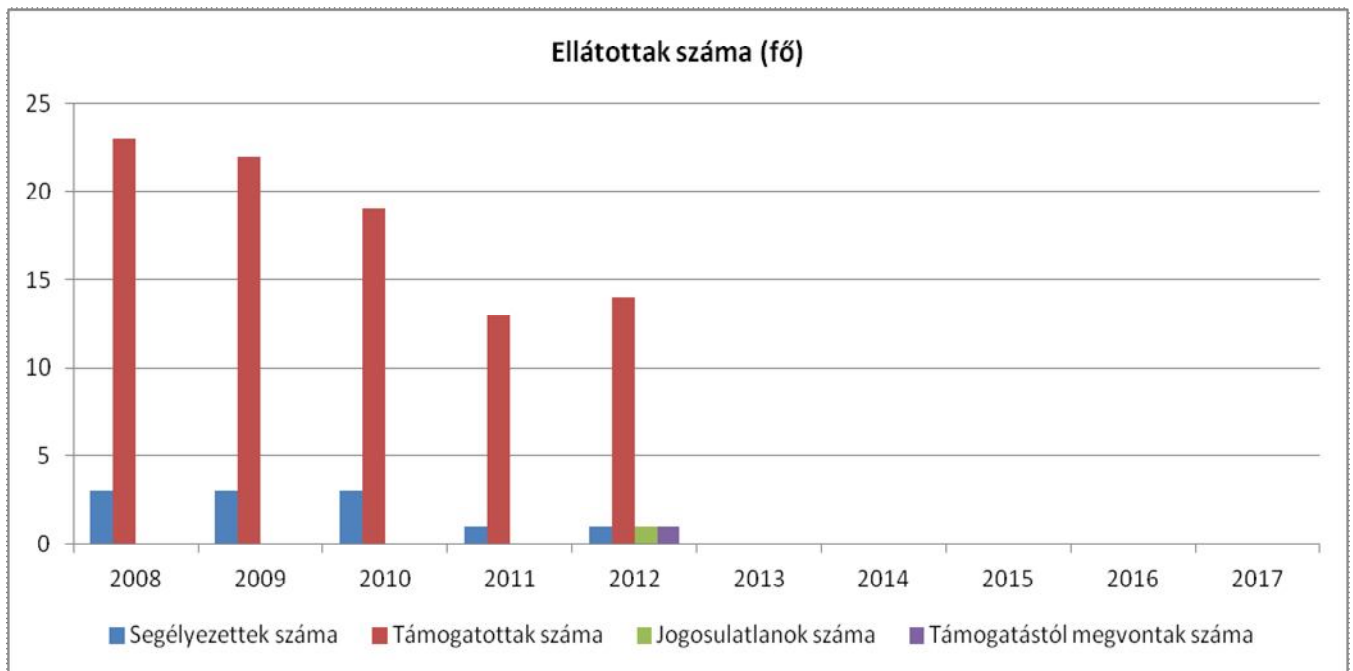

A nyilvántartott álláskeresők száma az évek során 2010. évig folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, majd csökkent. Az álláskeresési járadékra jogosultak száma viszont a 2012. évet leszámítva folyamatosan növekedett.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	3	2	23	57	0	0
2009	3	2	22	59	0	0
2010	3	2	19	54	0	0
2011	1	0,5	13	30	0	0
2012	1	0,5	14	29	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, önkormányzati adatok

Össességében elmondható, hogy a segélyezettek száma a jogszabály változása miatt csökkent és ugyanakkor megjelent az álláskeresői támogatás a vizsgált időszakban. A településen a segély fizetéséhez szükséges 30 nap munkaviszonyt mindenki tudta igazolni 2012. évet kivéve, amikor egy személy nem tudta igazolni.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

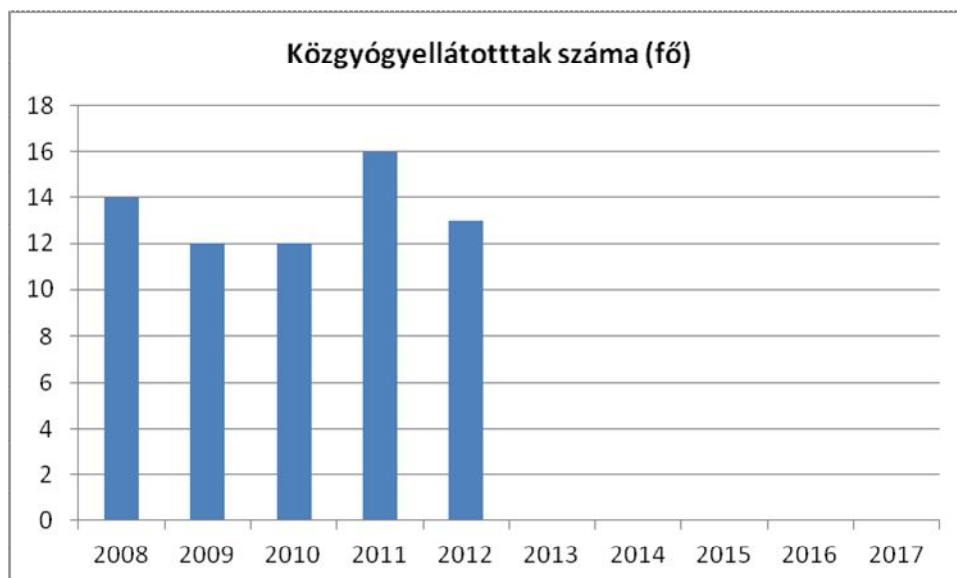
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Oltárc településen háziorvosi szolgálat önállóan nem működik. A bánokszentgyörgyi központú vegyes háziorvosi körzethez tartozik a település.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	14
2009	12
2010	12
2011	16
2012	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen a közgyógyellátásban részesülők számát az itt élők egészségügyi állapota határozza meg. Mélyszegénységben élők és a romák esetében amennyiben közgyógyellátásban részesül úgy az lehetővé teszi számára a megfelelő gyógyszerek kiváltását. Ezen ellátás nélkül nagy valószínűséggel ezen gyógyszerek kiváltására nem kerülne sor.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	2
2009	2
2010	3
2011	5
2012	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az ápolási díjban részesülők számában a vizsgált időszakban 2011. évtől tapasztalható egy ugrás. Igénybevételét törvény és helyi rendelet szabályozza.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	148	0	0	0	0	0	0	0
2009	148	0	0	0	0	0	0	0
2010	148	0	0	0	0	0	0	0
2011	148	0	0	0	0	0	0	0
2012	148	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállománya a vizsgált időszakban nem változott.

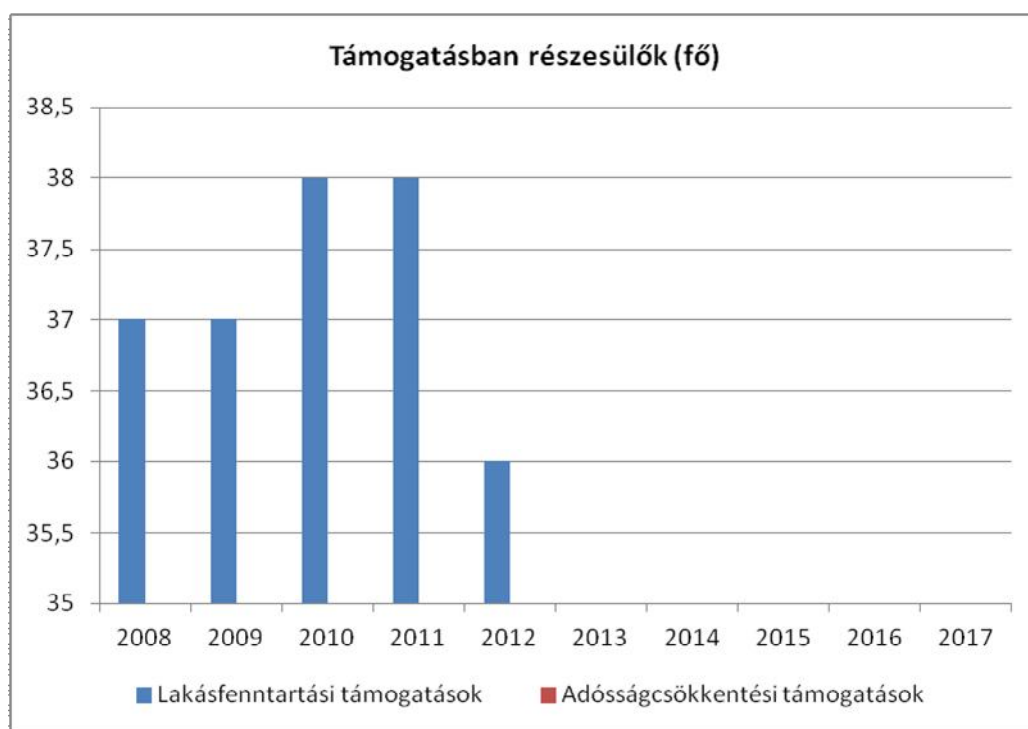
Önkormányzatunk önkormányzati bérlakással nem rendelkezik.

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részben a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	37	
2009	37	
2010	38	
2011	38	
2012	36	

Forrás: TelR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatások száma 2010. évig növekedik a településen, azt követően stagnált, majd enyhén csökkent. Az itt élők egy részének egyre nehezebb a lakhatást biztosító anyagi források előteremtése.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát és a kiegészítő helyi kompenzációt természetben nyújtjuk. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Oltárc településen telepek, szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok).

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A hétközi és hétvégi felnőtt orvosi ügyelet a Többcélú társulás szervezésében történik.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását.

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A rendszeres szűrések köre: a mammográfia, az emlő UH, valamint az ODM vizsgálat csontritkulás megállapítása céljából.

Az önkormányzat az idősek klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek.

A község lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Oltárc Községben nemzetiségi önkormányzat működik. Az önkormányzat együttműködési megállapodás keretében biztosítja a működéséhez szükséges jogszabályi feltételeket.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

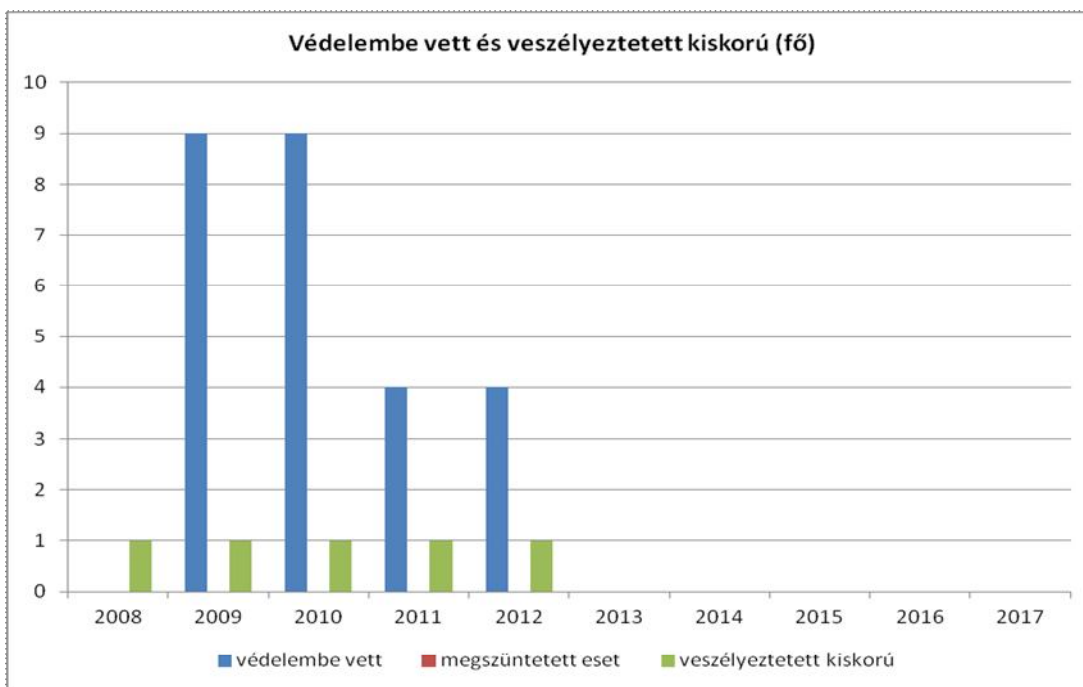
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelemben vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelemben vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	1
2009	9	0	1
2010	9	0	1
2011	4	0	1
2012	4	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

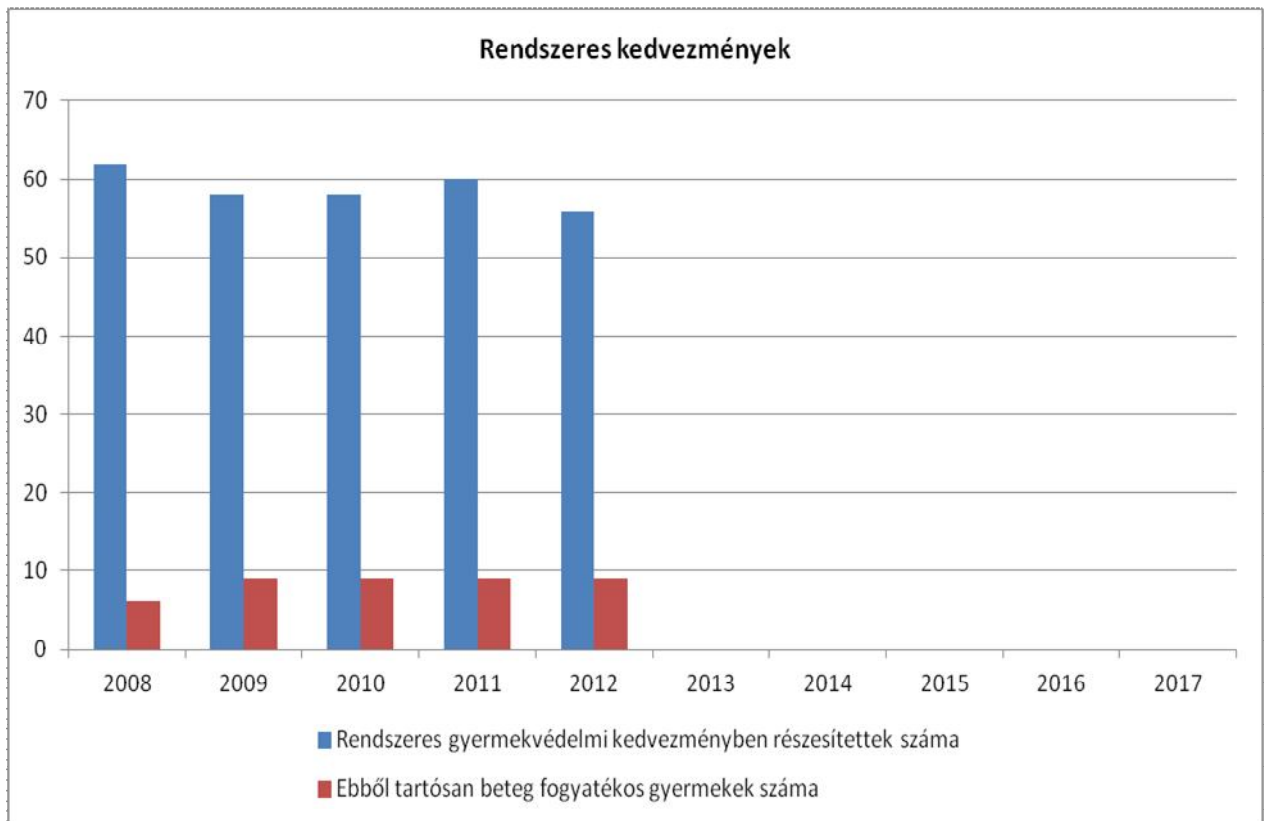
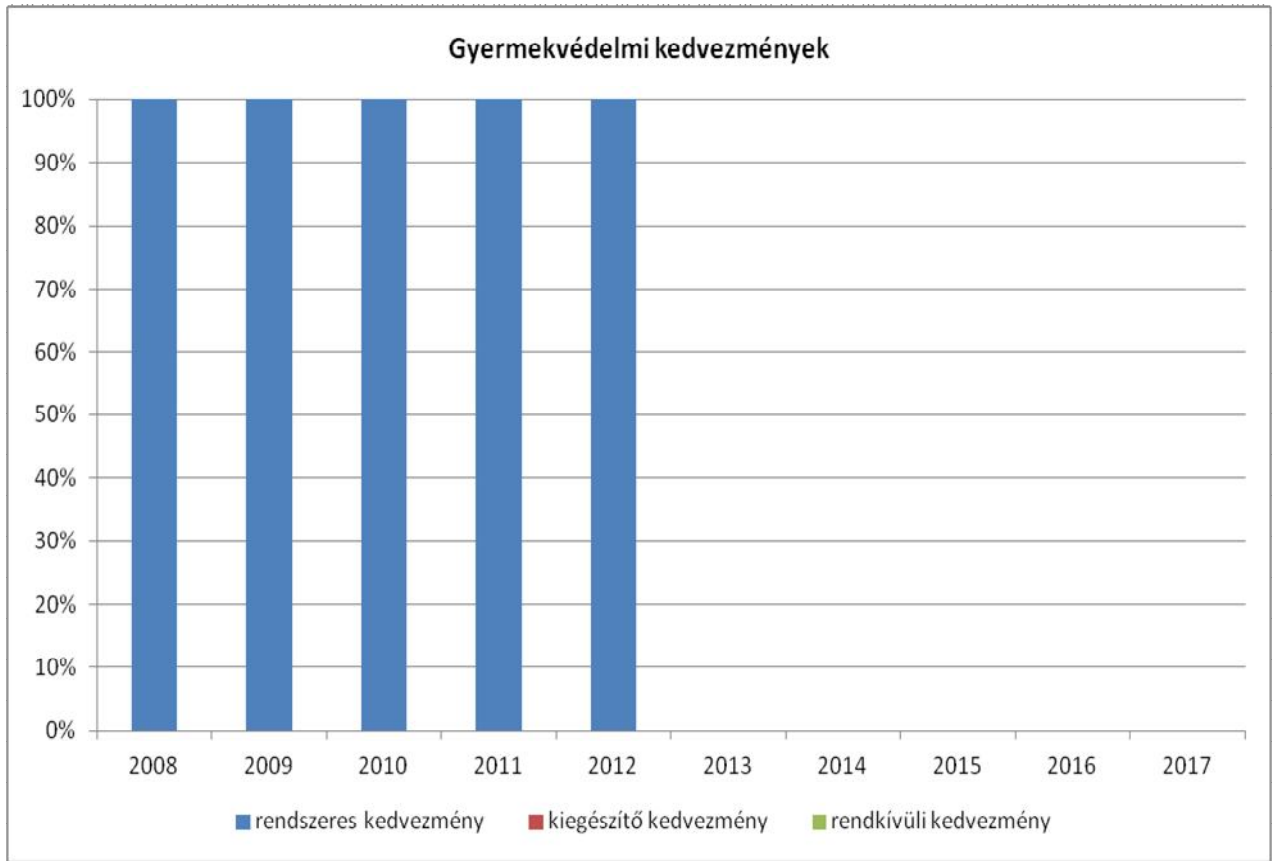

2009. és 2010. évben nagyon magas volt a védelembe vett gyermekek száma. 2011. évtől ez drasztikusan csökkent és azóta stagnál. Veszélyeztetett kiskorú a községben a vizsgált időszakban egy fő volt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	62	6	0		
2009	58	9	0		
2010	58	9	0		
2011	60	9	0		
2012	56	9	0		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a vizsgált időszakban folyamatosan változott a településen. A tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma stagnál.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	nincsen adat					
2009						
2010						
2011						
2012						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen óvoda és oktatási intézmény nem található. A gyermekek a Bánokszentgyörgyi Pitypang óvodába, illetve a Borsfai Óvodába járnak illetve a Bánokszentgyörgyön és Borsfán lévő általános iskolába végzik tanulmányaikat.

Ingyenes illetve kedvezményes étkeztetésben részesülő gyermekek száma magas a településen. Ennek magyarázata a szülők anyagi helyzete. Nyári gyermekétkeztetésre az önkormányzat a szigorodott előírások és követelmények miatt nem pályázott.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	0	
2009	0	

2010	0	
2011	0	
2012	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen önálló védőnői körzet nem található. Oltárc község a Bánokszentgyörgyön lévő védőnői körzethez tartozik. A védőnői álláshely betöltött. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma a vizsgált időszakban összességében csökkent. Egyértelműen az alacsony gyermekvállalási szándék ennek az oka.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen önálló felnőtt háziiorvosi praxis nem működik. A háziiorvosi szolgálat Bánokszentgyörgy központtal látja el feladatát, ahol ellátják a gyerekeket is. Oltárc községben heti rendszerességgel rendel a házi orvos.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0			
2009	0			
2010	0			
2011	0			
2012	0			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	0	
Hány településről járnak be a gyermekek		
Óvodai férőhelyek száma		
Óvodai csoportok száma		
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		
Gyógypedagógusok létszáma		
Dajka/gondozónő		
Kisegítő személyzet		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	0					
2009	0					
2010	0					
2011	0					
2012	0					

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati
adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	nincs adat		#ÉRTÉK!		#ÉRTÉK!
2011/2012			0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2012/2013			0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2013/2014			0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	0	0	0	0	0	0	0
2011/2012	0	0	0	0	0	0	0
2012/2013	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	nincsen adat	
2011/2012		
2012/2013		

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Oltárc településen sem bölcsőde sem óvoda, sem általános iskola, sem családi napközi nem található. Az óvodai és általános iskolai ellátás igénybevételére Bánokszentgyörgy, illetve Borsfa településen van mód és lehetőség.

2013. január 1. napjától az általános iskolai feladatellátást az állam biztosítja. Az intézmény fenntartás feladata áthárult az önkormányzatról az államra.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Oltárc Községben szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermekek nem élnek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások valamint a gyermekjóléti alapellátások.

A bánokszentgyörgyi és borsfai óvodában és általános iskolában megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

Nincs szegregált óvoda a településen.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását nevelését a bánokszentgyörgyi és a borsfai óvoda és az általános iskola intézmény vállalja.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a drogprevenciót, egészségnevelést illetően.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Problémát jelent a fogalmak eltérő használata melynek következtében ellátástól eshetnek el.	Egységes fogalomrendszer hiánya.
A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása.
A családok anyagi gondjai miatt, valamint a gondozás, törődés, szeretet hiányából a veszélyeztetettség megemelkedett.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása.
A demográfiai mutatók alapján csökken a gyermekek száma.	Az oktatási intézmények rövidebb nyári szünettel, csökkenthetnék a szülők terheit, ezzel is elősegítve a gyermekvállalást.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:
a település összlakosságának 52 %-a nő (154 fő);
a női lakosok több mint fele 19-65 éves tehát aktív korú (88 fő);
a nyugdíjas nők száma 30 fő.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népéségen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népéségen belül a nők aránya a vizsgált időszakban többször változott.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévők, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

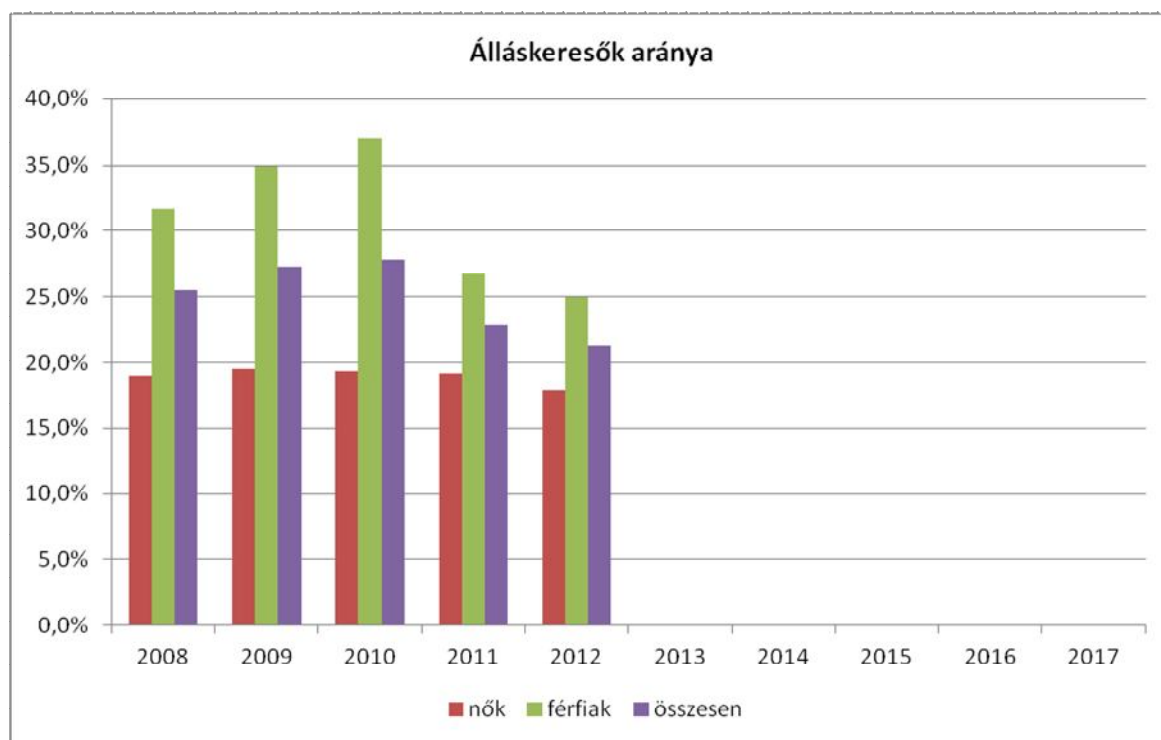
A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	79	82	161	15	19,0%	26	31,7%	41	25,5%
2009	82	83	165	16	19,5%	29	34,9%	45	27,3%
2010	88	81	169	17	19,3%	30	37,0%	47	27,8%
2011	94	86	180	18	19,1%	23	26,7%	41	22,8%
2012	95	88	183	17	17,9%	22	25,0%	39	21,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

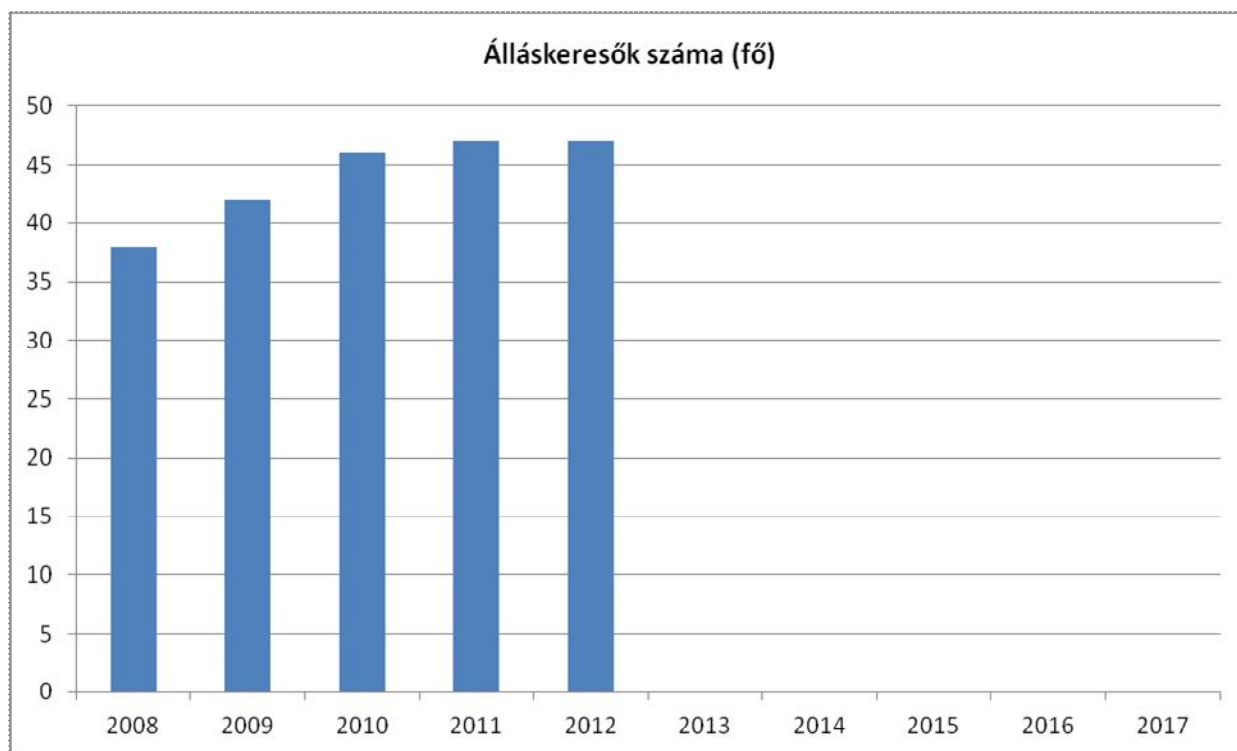

A nyilvántartott álláskereső nők száma a vizsgált időszakban mindig alacsonyabb volt az álláskereső férfiak számánál.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	38	42	46	47	47
20 éves és fiatalabb	fő	3	3	4	3	3
	%	7,9%	7,1%	8,7%	6,4%	6,4%
21-25 év	fő	4	5	4	7	7
	%	10,5%	11,9%	8,7%	14,9%	14,9%
26-30 év	fő	6	7	6	6	6
	%	15,8%	16,7%	13,0%	12,8%	12,8%
31-35 év	fő	6	6	7	7	7
	%	15,8%	14,3%	15,2%	14,9%	14,9%
36-40 év	fő	7	7	9	6	6
	%	18,4%	16,7%	19,6%	12,8%	12,8%
41-45 év	fő	3	4	4	5	6
	%	7,9%	9,5%	8,7%	10,6%	12,8%
46-50 év	fő	2	3	4	4	3
	%	5,3%	7,1%	8,7%	8,5%	6,4%
51-55 év	fő	5	4	5	5	5
	%	13,2%	9,5%	10,9%	10,6%	10,6%
56-60 év	fő	2	3	3	4	4
	%	5,3%	7,1%	6,5%	8,5%	8,5%
61 év felett	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

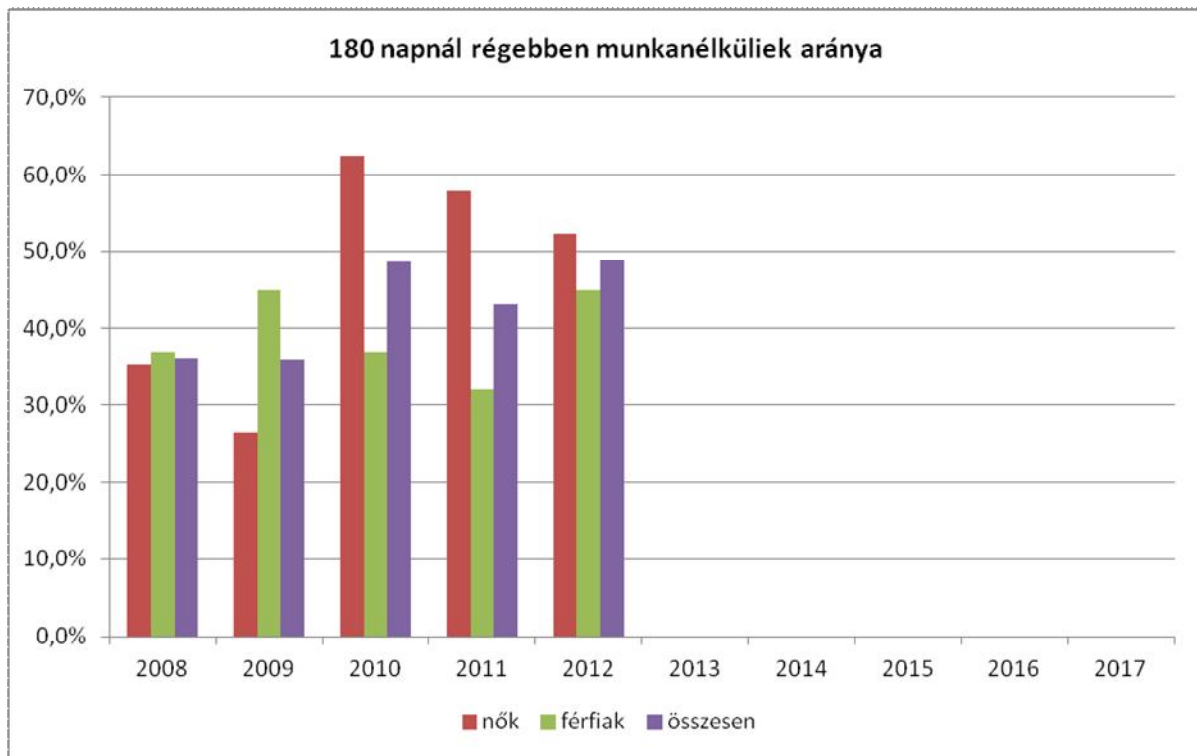

A nyilvántartott álláskeresők száma 2011-ig növekedett, majd azóta stagnál. Ennek oka a START közmunkaprogram indulásával magyarázható.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	17	19	36	6	7	13	35,3%	36,8%	36,1%
2009	19	20	39	5	9	14	26,3%	45,0%	35,9%
2010	16	19	35	10	7	17	62,5%	36,8%	48,6%
2011	19	25	44	11	8	19	57,9%	32,0%	43,2%
2012	23	20	43	12	9	21	52,2%	45,0%	48,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

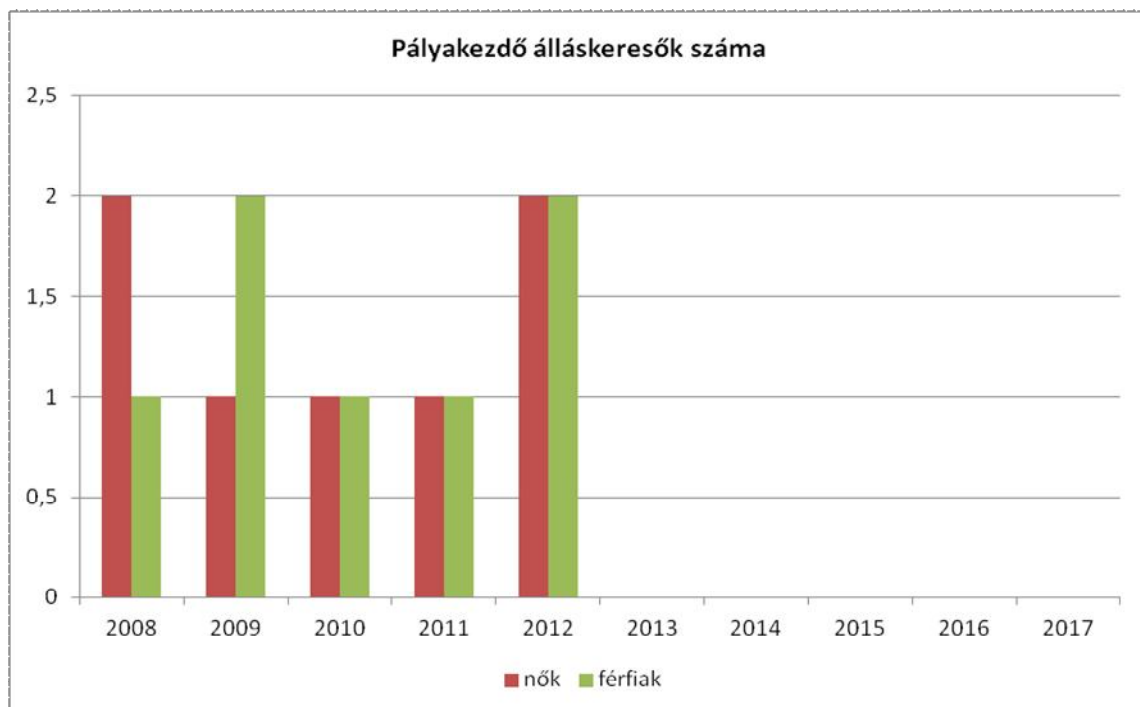

A 180 napnál régebben munkanélküliek száma a nők és a férfiak körében körülbelül megegyezik.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	19	17	36	2	10,5%	1	5,9%	3	8,3%
2009	21	18	39	1	4,8%	2	11,1%	3	7,7%
2010	19	16	35	1	5,3%	1	6,3%	2	5,7%
2011	27	17	44	1	3,7%	1	5,9%	2	4,5%
2012	28	15	43	2	7,1%	2	13,3%	4	9,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

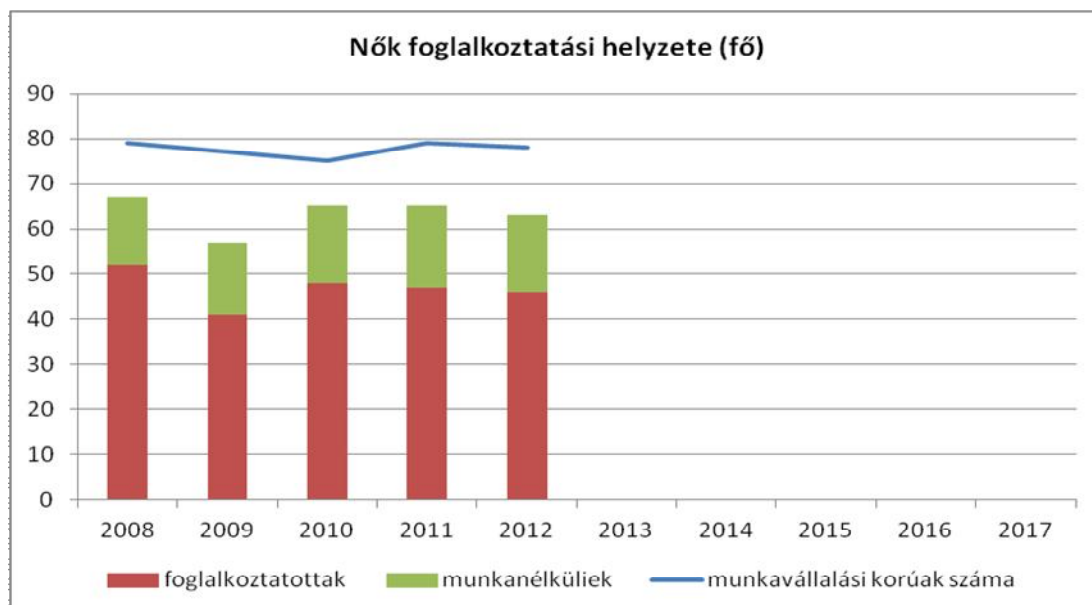
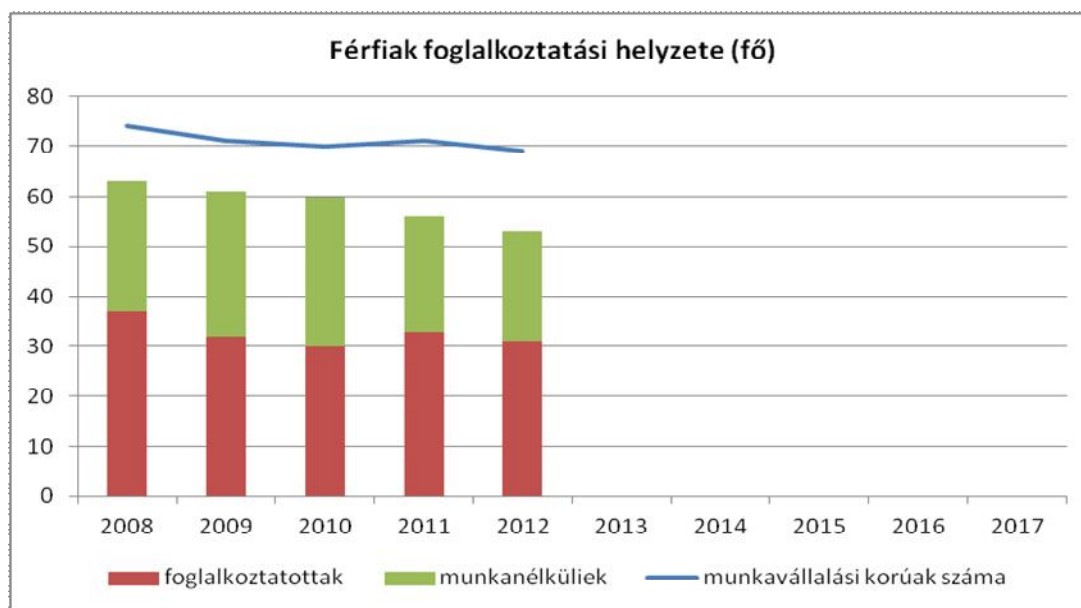

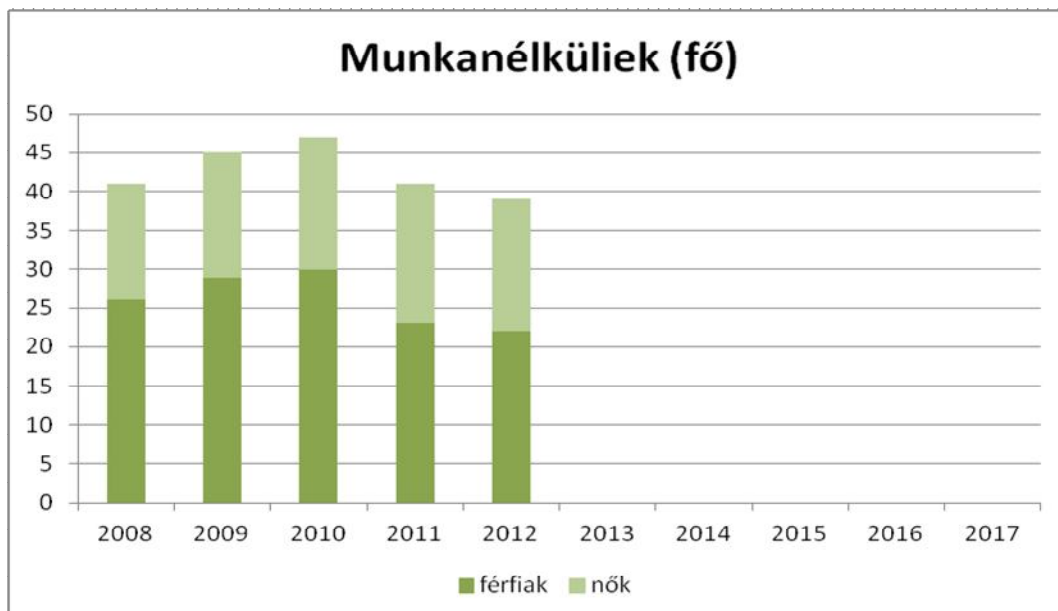
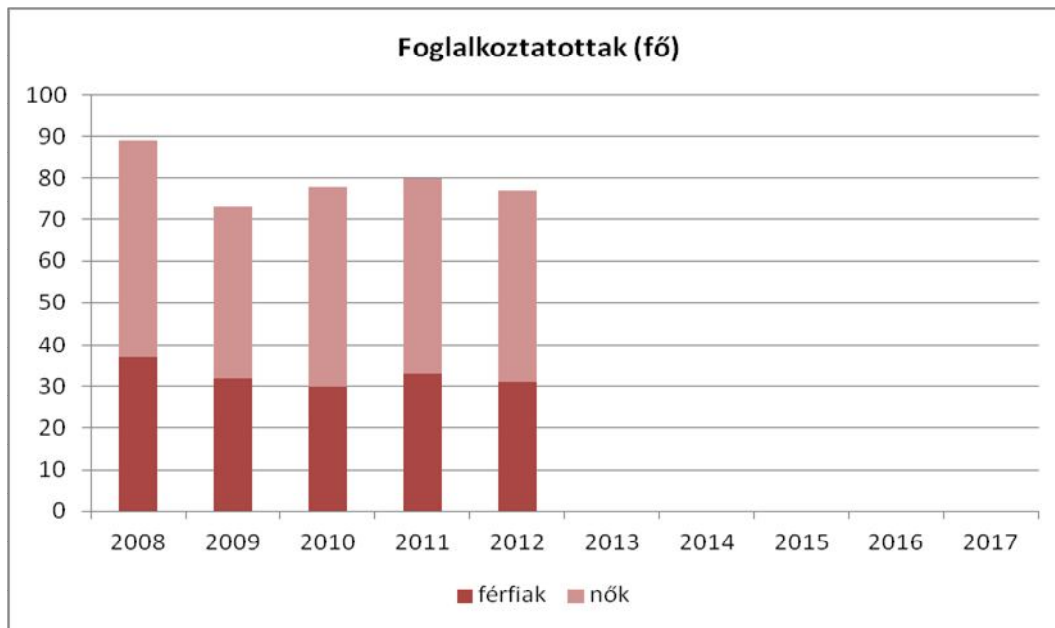
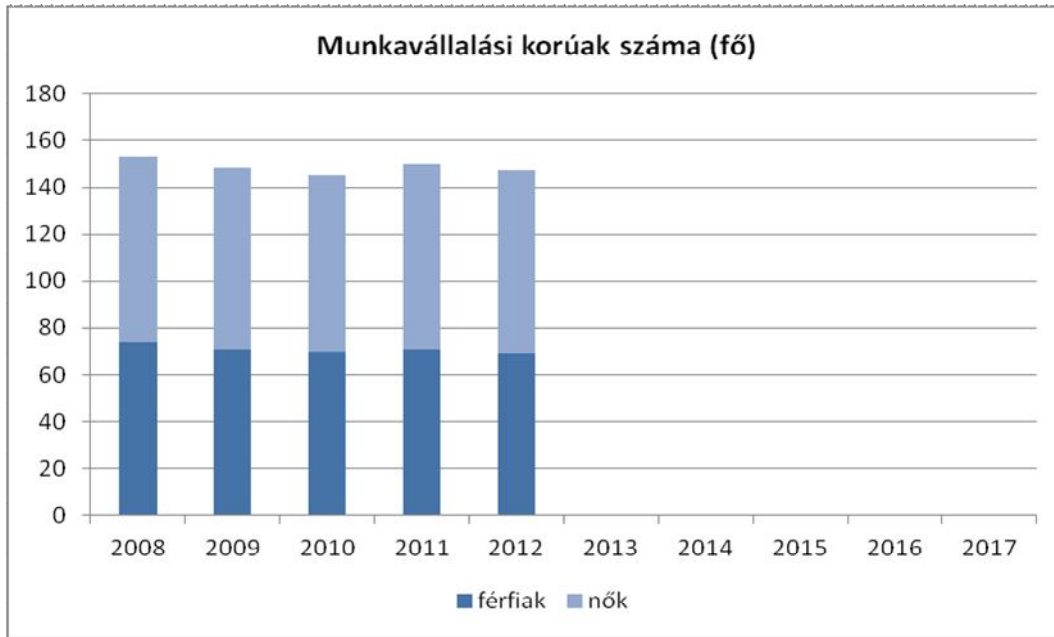
A pályakezdő álláskeresők számának alakulásánál megfigyelhető, hogy a település esetében a nők és a férfiak hasonló helyzetben vannak, és számuk viszonylag alacsony.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	74	79	37	52	26	15
2009	71	77	32	41	29	16
2010	70	75	30	48	30	17
2011	71	79	33	47	23	18
2012	69	78	31	46	22	17

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Megállapítható, hogy a munkavállalási korúak között a településen a nők előnyösebb helyzetben vannak. Magasabb számuk ellenére kevesebb közöttük a munkanélküli. Ezt részben magyarázza a munkahelyek típusa.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A községben bölcsődei ellátás, óvodai ellátás, családi napközi nincsen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az általános iskola felső tagozataiban kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2009	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A településen önálló védőnő nem dolgozik, a bánokszentgyörgyi körzethez tartozik a település.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A szolgáltatások közvetítése a Közös Önkormányzati hivatal és a családsegítő és gyermekvédelmi szolgálat feladata.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Ezen programok szervezésével igyekeznek segíteni illetve elejét venni (ilyen program: a „zumba” csoport)

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	A gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó nők számára speciális képzést nyújtó tanfolyamok szervezése.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A gyermekgondozásból való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Családbarát munkahelyek létrehozása, támogatása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős, családi programok szervezése, igény szerinti bővítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

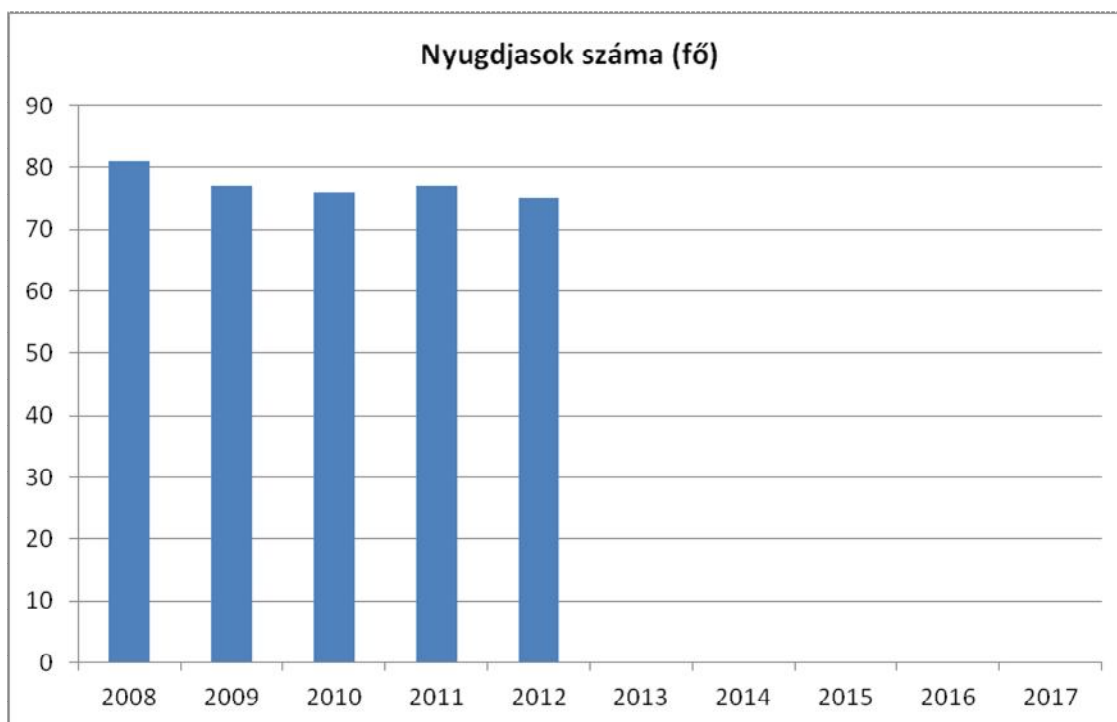
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	37	44	81
2009	33	44	77
2010	32	44	76
2011	32	45	77
2012	30	45	75

Forrás: TeIR, KSH Tstar

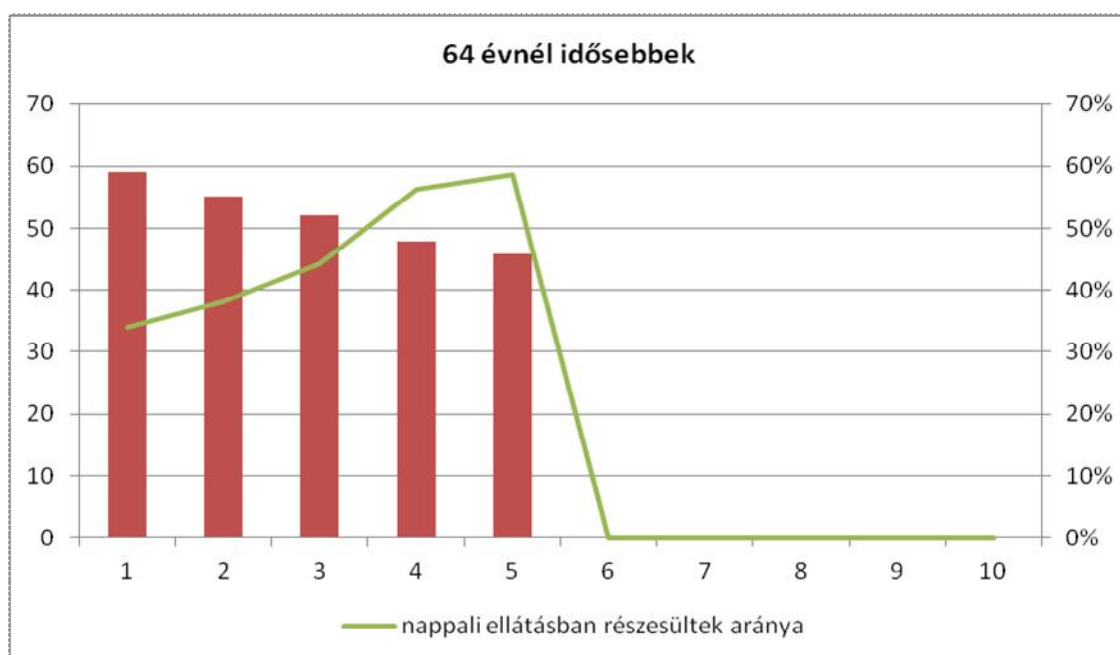
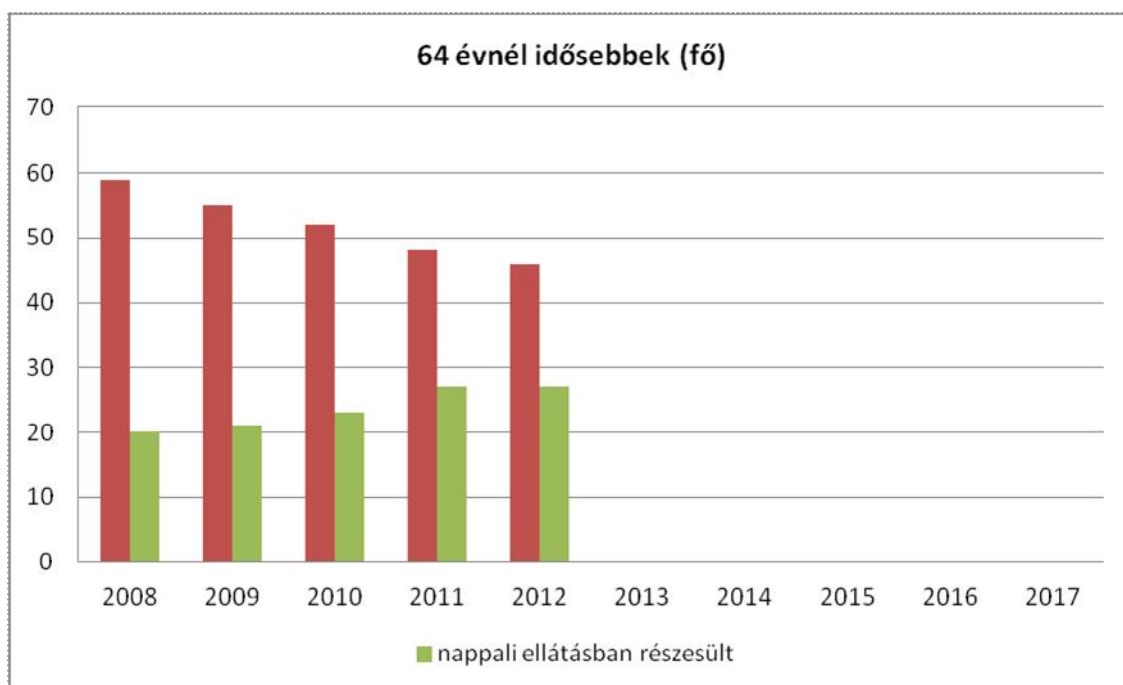

A településen élő nyugdíjasok száma a vizsgált időszakban lényegesen nem változott.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	59	20	34%
2009	55	21	38%
2010	52	23	44%
2011	48	27	56%
2012	46	27	59%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 64 évnél idősebbek száma a településen a vizsgált időszakban folyamatos csökkenést mutat. A nappali ellátást igénybe vevők száma enyhén emelkedett az elmúlt időszakban.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	1
2009	1
2010	1
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Időskorúak járadékában a településen a vizsgált időszakban 2008. és 2010. év között egy fő részesült.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok közül az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik. jellemző a ház körüli mezőgazdasági munka végzése.

A Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe.

6.3 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A programokat az önkormányzat Idősek klubja intézménye szervezi.

6.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

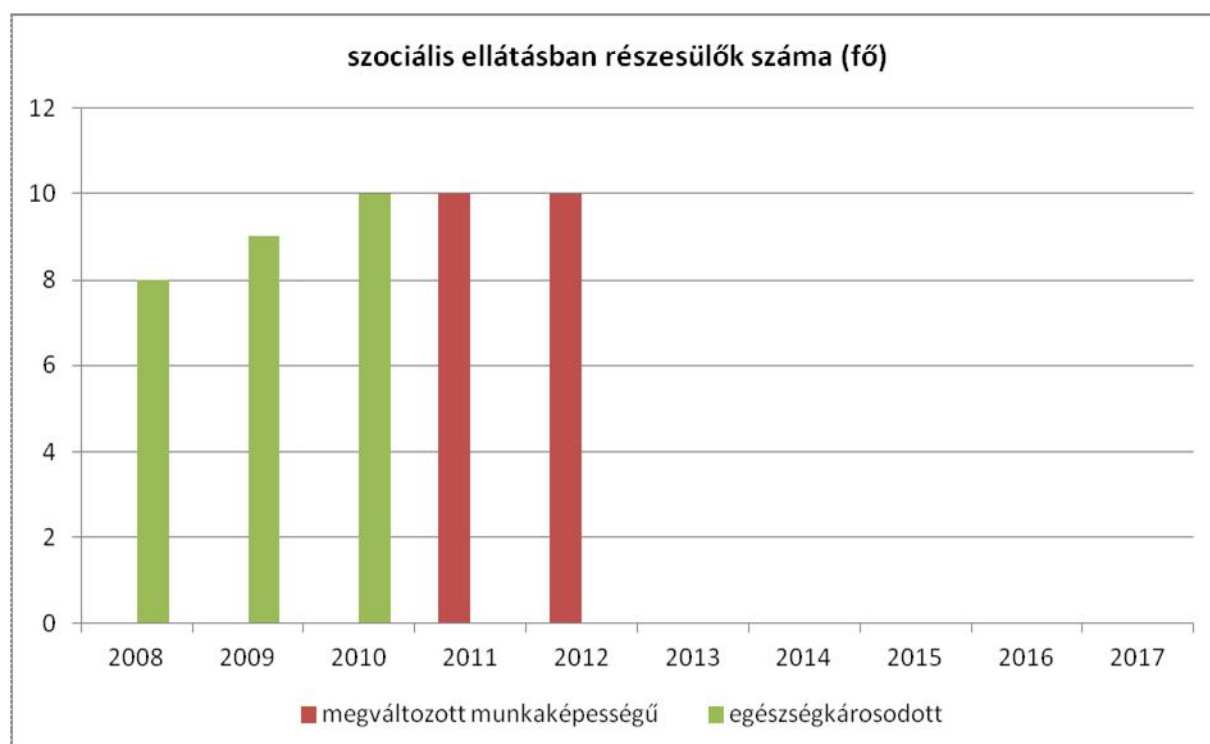
A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	0	8
2009	0	9
2010	0	10
2011	10	0
2012	10	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

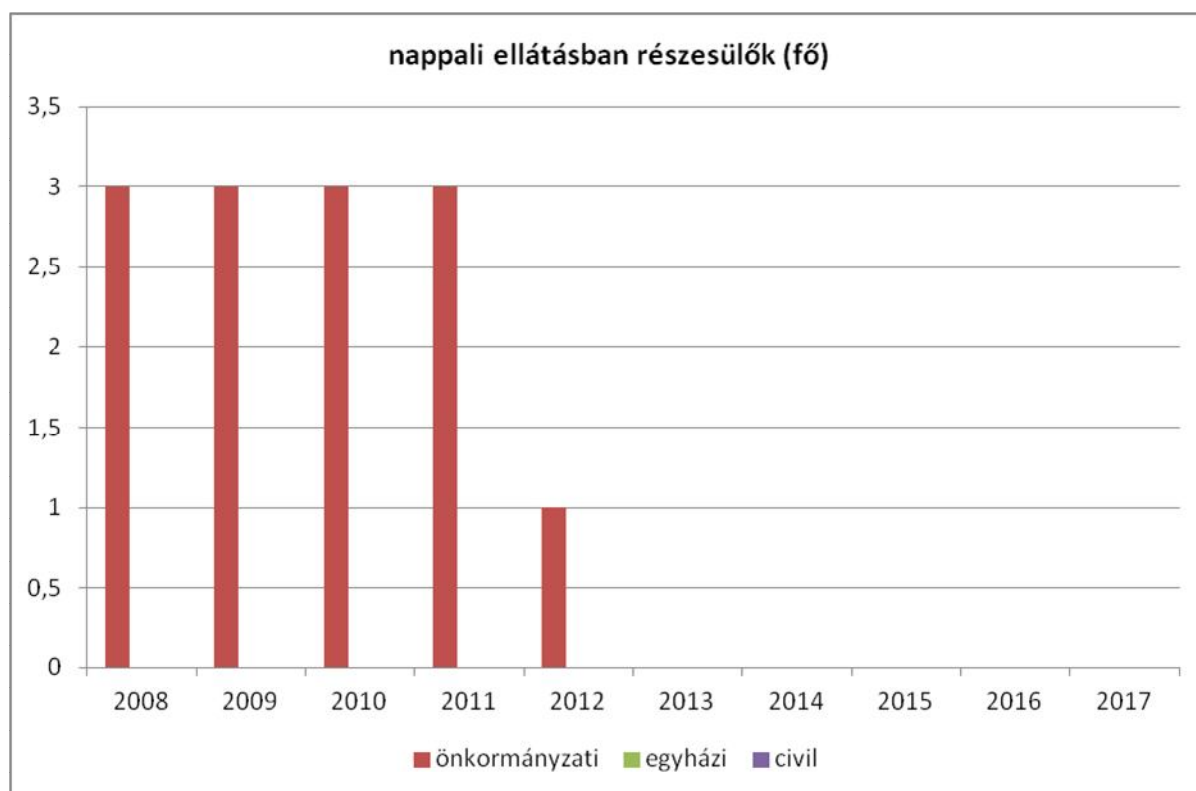

A településen a vizsgált időszakban megváltozott munkaképességű személyek viszonylag magas számban részesültek ellátásban.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	3		
2009	3		
2010	3		
2011	3		
2012	1		

Forrás: TeIR, KSH Tstar; önkormányzati adatok

A településen a vizsgált időszakban nappali ellátásban fogyatékos személyek alacsony számban részesültek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők az időskorúak járadékában, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén, részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásaként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei.	Az odajutást segítő lehetőségek bővítése, szállítási költségek biztosítása. Internet hozzáférés biztosítása.
Az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Lakókörnyezet, közintézmények akadálymentesítését szolgáló programok.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Civil szervezetek a településen:

Polgárőrség Oltárc

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése, valamint a Közös Önkormányzati Hivatalban is megtekinthető lesz nyomtatott formában.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
	A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.
Gyermekek	Problémát jelent a fogalmak eltérő használata melynek következtében ellátástól eshetnek el.	Egységes fogalomrendszer hiánya.
	A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása.
	A családok anyagi gondjai miatt, valamint a gondozás, törődés, szeretet hiányából a veszélyeztetettség megemelkedett.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása.
	A demográfiai mutatók alapján csökken a gyermekek száma.	Az oktatási intézmények rövidebb nyári szünettel, csökkenthetnék a szülők terheit, ezzel is elősegítve a gyermekvállalást.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	A morbiditási statisztikák rangsorában - a	Rendszeres mozgást biztosító

	daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	A gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó nők számára speciális képzést nyújtó tanfolyamok szervezése.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A gyermekgondozásból való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Családbarát munkahelyek létrehozása, támogatása.
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős, családi programok szervezése, igény szerinti bővítése.
Fogyatékkal élők	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei.	Az odajutást segítő lehetőségek bővítése, szállítási költségek biztosítása. Internet hozzáférés biztosítása.
	Az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Lakókörnyezet, közintézmények akadálymentesítését szolgáló programok.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	Munkaügyi Központ, önkormányzat, helyi vállalkozások
	2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.	Bölcsőde, óvoda, oktatási intézmények, felnőttoktatás, egyház Munkaügyi Központ
	3. Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.	Önkormányzat, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, civil szervezetek, egyház
	4. Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.	Munkaügyi Központ, önkormányzat Civil szervezetek
Gyermekek	1. Egységes fogalomrendszer hiánya.	Jogalkotó, Önkormányzat
	2. Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása.	jelzőrendszer tagjai Gyámhivatal,
	3. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők	Önkormányzat, civil szervezetek, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, óvoda, általános iskola, egyház

	eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása.	
	4. Az oktatási intézmények rövidebb nyári szünettel, csökkenthetnék a szülők terheit, ezzel is elősegítve a gyermekvállalást.	önkormányzat, jogalkotó, civil szervezetek,
Idősek	1. Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Önkormányzat, Idősek Klubja, egyház
	2. Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek házi orvos, szakorvosi szolgálat
	3. Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Önkormányzat, Idősek Klubja,
Nők	1. A gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó nők számára speciális képzést nyújtó tanfolyamok szervezése.	Munkaügyi Központ, Oktatási intézmények
	2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.	Önkormányzat, civil szervezetek, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal
	3. Családbarát munkahelyek létrehozása, támogatása.	Önkormányzat, családbarát munkahely, családbarát óvoda általános iskola, Munkaügyi Központ
	4. Szabadidős, családi programok szervezése, igény szerinti bővítése.	Civil szervezetek, egyház
Fogyatékkal élők	1. Az odajutást segítő lehetőségek bővítése, szállítási költségek biztosítása. Internet hozzáférés biztosítása.	Önkormányzat, civil szervezetek
	2. Lakókörnyezet, közintézmények akadálymentesítését szolgáló programok.	Önkormányzat, civil szervezetek,

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és nem romák együtt dolgoznak a településért. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fizikai és szellemi fejlődésének biztosítását. Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira, ellátására, gondozására. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenrangúság kifejeződését az élet minden területén. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők számára a mindennapi életben való boldogulásukra.

Fejleszteni kell a község arculatát: pihenőhelyeket kell kialakítani a turistaútvonal mentén, valamint a kisvasút megállójánál

Turistaház felújítása: az önkormányzat fenntartásában lévő épületben a vizesblokk, valamint a hálóterem kialakítása, felújítása szükséges. A jelenlegi hálóterem kettéválasztásával, új vizesblokk kialakításával a vendégéjszakák emelését célozzuk.

Utak, járdák aszfaltozása: A település egyes részein az aszfalt teljes mértékben eltűnt, kátyúk, gödrök keletkeztek. A biztonságos közlekedés feltételeinek javítása az elsődleges cél.

A község munkanélküliségi rátája emelkedik, ezért ez kiemelkedő jelentőségű feladat. A munkanélküli családokban romlik az életszínvonal, emelkedik az önkormányzat által segélyezetttek létszáma

Vállalkozások: az önkormányzat vállalkozás-barát politikát kíván folytatni.

Közmunka: ezzel a lehetőséggel az önkormányzat kiemelten kíván élni, ezzel is segítve a településkép javítását, a helybeli családok megélhetésének javítását.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	A településen magas a munkanélküliek száma. Nagy a távolság a városoktól, ahol a munkahelyek találhatóak. Fontos szerepe van a közfoglalkoztatásnak.	Csökken a munkanélküliek száma, szegénység hatásai mérséklődnek	Közfoglalkoztatási terv, munkaügyi központ dokumentumai	Források megteremtése, helyi vállalkozások ösztönzése, munkaügyi központtal való szorosabb kapcsolattartás, képzések szervezése	Polgármester	2014.10.31.	Létrejövő új munkahelyek száma, segélyezetttek számának csökkenése	Pályázati források, humán erőforrás bevonása	Cél a hosszú távú működés
2	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.	A településen jellemző a hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődése.	Kitörési lehetőség a szociális helyzetből, lehetőségek megnövekedése	Szociális koncepció, közfoglalkoztatási terv	Szakmai és pénzügyi források megteremtése	Polgármester	2014.10.31.	Újfajta szociális segélyezés, életminőség javulás	Pályázati források, szakemberek megkeresése	Hosszú távú fenntarthatóság
3	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése	A településen jellemző a lakossági adósságállomány újratemelődése. az életminőség változásának figyelemmel kísérése lehetővé teszi a	Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése, adósság spirálból való kitörés	Szociális koncepció, közfoglalkoztatási terv	Szakmai források megteremtése a vizsgálatokhoz, munkahelyteremtés	Polgármester	2014.10.31.	Csökkenő adósságállomány	Pályázati források, humán erőforrások bevonása	Cél az életminőség hosszú távú javítása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		megfelelő szolgáltatások nyújtását.								
4	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához	A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Ilyen probléma a rossz egészségügyi helyzet és a munkanélküliség.	Komplex programok bevezetése	Közfoglalkoztatási terv, szociális koncepció, Munkaügyi Központ dokumentumai	meghatározza a szükséges terveket, stratégiát, majd a megvalósításhoz a pénzügyi források felkutatása.	Polgármester	2014.10.31.	Életminőség javulása.	Pályázati források, szakemberek megkeresése.	Hosszú távú fenntarthatóság
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Egységes fogalomrendszer hiánya.	Problémát jelent a fogalmak eltérő használata az eljárások során melynek következtében ellátástól eshetnek el a rászorulóknak.	fogalmak jelentésének tisztázása	Szociális koncepció, gyermekvédelmi rendelet	Támogatás nyújtása az egységes fogalomrendszer kialakításához	Polgármester	2014.10.31.	tájékoztató kiadvány megjelenése	Pályázati források, humán erőforrások bevonása	Hosszú távú működés
2	Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása	Az oktatás 2013. január 1. napjától állami feladat lett, a korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	Új módszerek, eljárások	Oktatási koncepció	Munkacsoport meghatározza a szükséges célokat	Polgármester	2014.10.31.	Célok és stratégiák meghatározása	Pályázati források, humán erőforrások bevonása	Hosszú távú működés
3	Szakemberek továbbképzése	A családok anyagi gondjai miatt, valamint	Gyermekek életkörülményeinek	Szociális koncepció,	Programok szervezése,	Polgármester	2014.10.31.	Családgondozásba és	Terembérlet, szakemberek	Hosszú távú fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		a gondozás, törődés, szeretet hiányából a veszélyeztetettség megemelkedett. Fontos a szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása.	k javulása	gyermekvédelmi rendelet	szakemberek képzése			védelemben vett gyermekek számának csökkenése	bevonása	ság
4	Szülők terheinek csökkentése	A demográfiai mutatók alapján csökken a gyermekek száma. Az oktatási intézmények rövidebb nyári szünettel, csökkenthetnék a szülők terheit, ezzel is elősegítve a gyermekvállalást	Megnő a gyermekek száma	Szociális koncepció	Intézményhálózat átalakítása, támogatások nyújtása	Polgármester	2014.10.31.	Gyermekek száma	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszú távú fenntarthatóság
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A munkaerőpiacról távol maradó nők számára tanfolyamok szervezése	A településen a tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb, melynek egyik oka a szakképzettség hiánya.	Csökken a munkanélküliek száma	Közfoglalkoztatási terv, munkaügyi központ dokumentumai	Források megteremtése, vállalkozások bevonása	Polgármester	2014.10.31.	Munkanélküliek számának csökkenése	Pályázati források, szakemberek bevonása	Hosszú távú működés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Kockázat csökkenése	Önkormányzat szociális rendelete	Célzott támogatások	Polgármester	2014.10.31.	Támogatások növekedése	Pályázati források, szakemberek bevonása	Hosszú távú működés
3	Családbarát munkahelyek létrehozása, támogatása	A gyermekgondozásból való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Segítségnyújtás az elhelyezkedéshez	Munkaügyi központ dokumentumai	Intézményrendszer rugalmasságának bővítése, önkormányzati anyagi segítségnyújtás	Polgármester	2014.10.31.	Munkanélküiség és ezáltal a szegénység mérséklődése	Pályázati források, humán források	Hosszú távú fenntarthatóság
4	Szabadidős, családi programok szervezése, igény szerinti bővítése.	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Jobb közérzete a nőknek	Saját koncepció	szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítésük	Polgármester	2014.10.31.	Programok számának növekedése	Pályázati források, humán források	Hosszú távú fenntarthatóság
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése	Magas az egyedül élők aránya a településen.	Szolgáltatások bővülése	Saját koncepció	szabadidős programok szervezése	Polgármester	2014.10.31.	Szociális, közművelődési szolgáltatások bővülése	Pályázati források, humán források, terembérlet	Hosszú távú fenntarthatóság
2	Prevenációs	A morbiditási	Életminőség	Önkormányzat	Szociális,	Polgármester	2014.10.31.	Javuló	Pályázati	Hosszú távú

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése	statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	javítása, szolgáltatások bővülése	szociális rendelete	egészségügyi és sport szolgáltatások bővülése			statisztika	források, humán források, terembérlet	fenntarthatóság
3	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése	A településen az idősek gyakran válnak áldozattá.	Önvédelmi képesség megnövekedése	Rendőrségi dokumentumok	Tájékoztatás és megelőzés	Polgármester	2014.10.31.	Javuló bűnügyi statisztika	Humán erőforrások, terembérlet	Hosszú távú fenntarthatóság
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Segítségnyújtás a közlekedésben és információszerzés.	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei korlátozottak. Az internet hozzáférésük nem biztosított.	A programokon való részvétel magasabb számú legyen	Önkormányzat szociális rendelete	Kommunikációs színterek bővítése, utazási lehetőségek biztosítása	Polgármester	2014.10.31.	Statisztikai adatok	Pályázati források, humán források, terembérlet	Hosszú távú fenntarthatóság
2	Lakókörnyezet, közintézmények akadálymentesítését szolgáló	A településen az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os, sem a	100 %-os akadálymentesítés	Településfejlesztési terv	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése	Polgármester	2014.10.31.	Akadálymentes intézmények	Pályázati források, humán források,	Hosszú távú fenntarthatóság

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	programok.	közintézmények sem az érintettek lakóháza esetében								

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

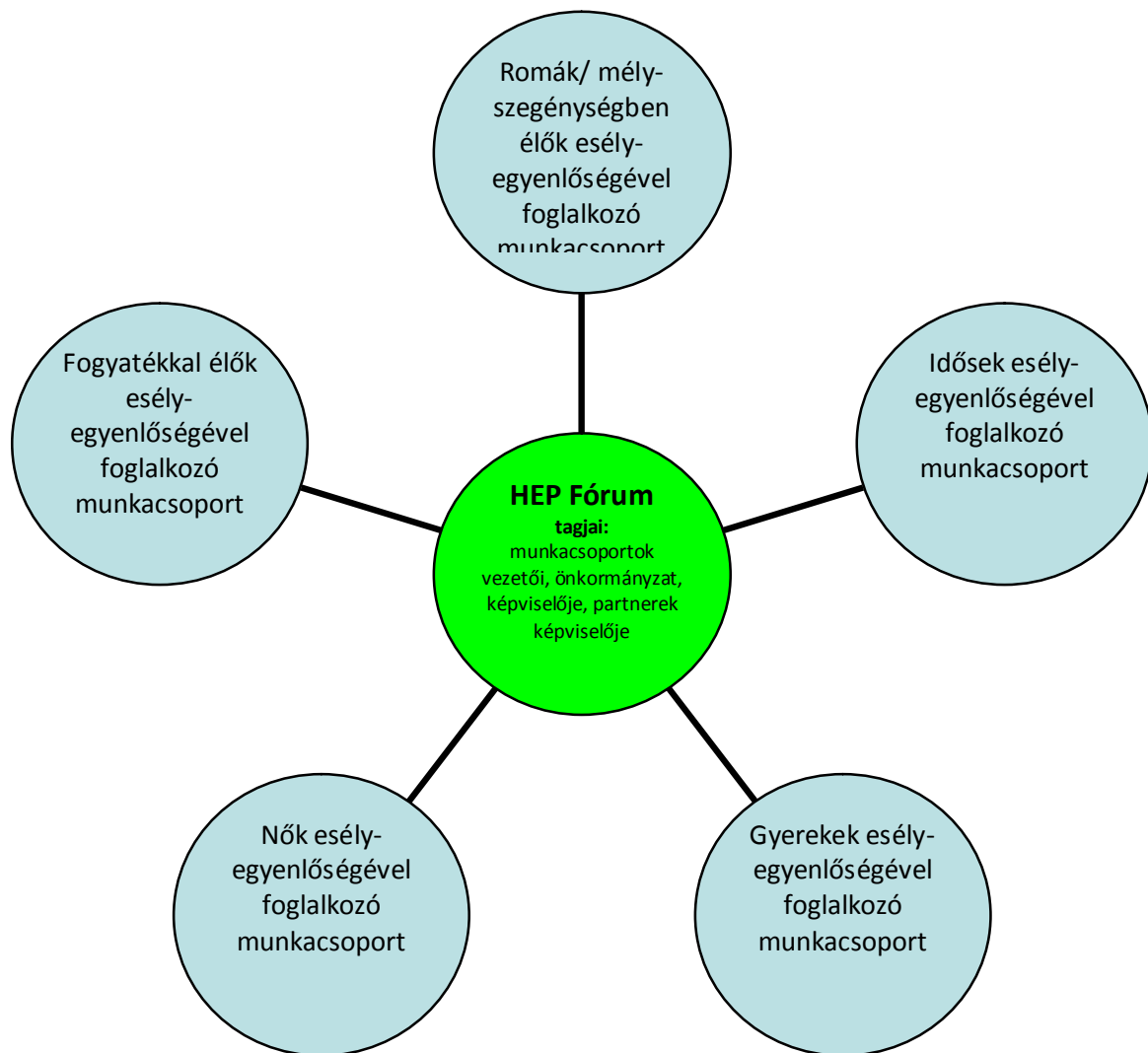
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Oltárc község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Oltárc község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 47/2013. (VI. 25.) számú határozatával elfogadta.

Oltárc, 2013. június

Oltárc Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

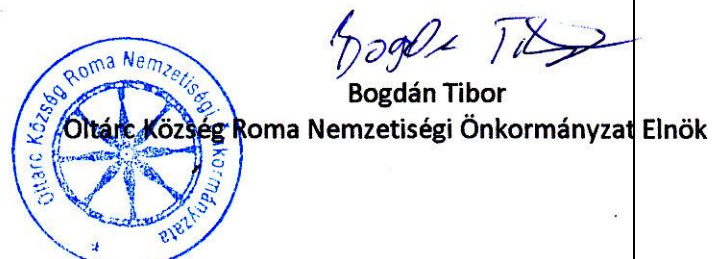
Oltárc, 2013. június 25.

Oltárc, 2013. június 25.

Oltárc, 2013. június 25.

Bánokszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal

8891 Bánokszentgyörgy Petőfi út 1.

K i v o n a t

Oltárc Község Önkormányzat képviselő-testületének 2013. június 25-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

Oltárc Község Önkormányzat képviselő-testület 5 igen szavazattal az alábbi határozatot alkotta.

47/2013. (VI. 25.) Képviselő-testületi határozat

Oltárc Község Önkormányzat képviselő-testülete, Oltárc Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadta.

Felhatalmazza Lukács József polgármestert, hogy az Oltárc Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját aláírja.

Határidő: 2013. június 30.

Felelős: Lukács József polgármester

Kmft.

Lukács József sk.
polgármester

Szunyogh István sk.
jegyző

A kivonat hiteles:

Bánokszentgyörgy, 2013. június 28.

Szunyogh István
jegyző